

**CONSILIUL PENTRU DEZVOLTARE
REGIONALA**

**AGENTIA PENTRU DEZVOLTARE
REGIONALA MUNTENIA**

**PLANUL DE DEZVOLTARE
AL REGIUNII MUNTENIA
2004 - 2006**

Calarasi, 2003

CUPRINS

---

1. CAPITOLUL 1 – Profilul regiunii

1.1 Caracteristicile geografice ale regiunii

1.2 Resursele umane

1.2.1 Populatia si forta de munca

1.2.2 Infrastructura sociala

1.3 Economia

1.4 Infrastructura

1.4.1 Infrastructura de transport

1.4.2 Infrastructura tehnica

1.5 Mediul

1.6 Turismul

2. CAPITOLUL 2 – Analiza situatiei sociale, economice si institutionale – Concluzii relevante

2.1 Introducere

2.2 Metodologia utilizata

2.2.1 Demografia

2.2.2 Educatia

2.2.3 Piata fortei de munca

2.2.4 Economia

2.2.5 Infrastructura

2.2.6 Mediul rural

2.2.7 Turismul

2.2.8 Mediul

ANALIZA SWOT

3. CAPITOLUL 3 – Strategia regionala. Prioritati si masuri

3.1 Introducere

3.2 Obiectivele strategice

3.3 Prioritati si masuri (conducatorii schimbarii)

4. CAPITOLUL 4 – Criterii de selectie a proiectelor

4.1 Introducere

4.2 Criterii de selectie a proiectelor

4.2.1 Criterii de esenta

4.2.2 Criterii în concordanta cu practicile UE

4.2.3 Criterii specifice

4.2.4 Proceduri de selectie

5. CAPITOLUL 5 – Sistemul de implementare al planului de dezvoltare

5.1 Principii generale

5.2 Autoritatea responsabila

5.3 Parteneriat intern si international

5.4 Monitorizarea si evaluarea planului

5.4.1 Monitorizarea performantei

5.4.2 Evaluarea impactului

5.4.3 Raportul cost/rezultat

CAPITOLUL 1

PROFILUL REGIUNII

1.1 CARACTERISTICILE GEOGRAFICE ALE REGIUNII

Regiunea **Sud-Muntenia**, cu o suprafață de 34.453 kmp reprezentând 14,45 % din suprafața României, este situată în partea de Sud-Sud Est a acesteia, învecinându-se la Nord cu Regiunea Centru, la Est cu Regiunea Sud-Est, la Sud cu Bulgaria, limita fiind dată de granița naturală - fluviul Dunarea iar la Vest cu Regiunea Sud-Vest.

Prezența în Sudul regiunii a fluviului Dunarea îi conferă acesteia posibilitatea de a avea comunicații cu cele 8 țări riverane, iar prin intermediul canalului Dunare-Marea Neagră de a avea ieșire la Marea Neagră și deci acces la Portul Constanța - principala poartă maritimă a țării.

Existența în centrul regiunii dar nefăcând parte din aceasta a capitalei țării, București, parte componentă a Regiunii București-Ilfov, constituie prin infrastructura socială și instituțională existentă și prin aeroportul internațional Otopeni, un real avantaj.

Nefiind o structură administrativă, Regiunea **Sud-Muntenia** este formată din: 7 județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Ialomița, Giurgiu, Prahova și Teleorman), 15 municipii, 28 orașe și 481 comune cu 1552 sate.

Relieful Regiunii caracterizat prin varietate și dispunere în amfiteatru cuprinde trei forme majore de relief : munte 9,5 %, deal 19,8%, câmpie și lunca 70,7%.

Dacă pentru cele 4 județe din Sud (Ialomița, Călărași, Giurgiu, Teleorman) forma caracteristică de relief este câmpia, celelalte 3 județe din Nord (Argeș, Dâmbovița, Prahova) cuprind atât câmpia cât și dealurile și munții, în această zonă găsindu-se cele mai mari altitudini muntoase ale țării - vârful Moldoveanu (2544m) și Negoiu (2535m) din Masivul Făgăraș și vârful Omu (2505m) din Masivul Bucegi.

Rețeaua hidrografică destul de bogată este dominată de fluviul Dunarea în care se varsă principalele râuri ale regiunii (Olt, Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Prahova). Aceasta este completată de o serie de lacuri naturale și antropice cu folosință complexă.

Clima luată în ansamblu este temperat-continentală moderată, cu temperaturi medii anuale între 10°-12° C în partea de Sud și 2°-6° C în partea de Nord și cu un regim al precipitațiilor atmosferice caracterizat de următoarele cantități medii anuale: 504 mm-600 mm în zona de câmpie și 1000 mm-1300 mm în zona montană.

Varietatea formelor de relief si complexitatea geologica a acestora fac ca resursele naturale ale regiunii sa fie destul de diversificate.

Zona montana si de deal concentreaza resurse naturale ale subsolului (petrol, gaze naturale, carbune, minereuri radioactive si metalifere, sare, marni calcaroase, sulf, acumulari de gips si izvoare minerale) importante pentru industria energetica, chimica si a materialelor de constructii.

Alaturi de resursele subsolului, de o importanta deosebita si cu influente directe în dezvoltarea anumitor sectoare economice se afla resursele solului.

Astfel, suprafata agricola concentrata preponderent în judetele din Sud detine 71,1% din suprafata totala a regiunii si din care 80,2% reprezinta teren arabil.

Regiunea dispune de resurse bogate si importante de apa (3,4% din suprafata regiunii), care prin utilizarea în diferite domenii, au un rol deosebit în dezvoltarea economica a acesteia.

Flora si fauna de o mare diversitate constituie o alta bogatie naturala a regiunii.

Terenurile ocupate cu paduri si vegetatie forestiera detin 19,3% din suprafata regiunii, reprezentând o sursa importanta de masa lemnoasa si un mediu propice pentru fauna de interes cinegetic.

1.2 RESURSELE UMANE

1.2.1 POPULATIA SI FORTA DE MUNCA

În numar de 3,465 mil. locuitori (15,5% din populatia tarii) populatia regiunii, cu o densitate de 100,6 locuitori/km², se caracterizeaza din punct de vedere al repartizarii pe medii de trai prin faptul ca 41,6% traieste în mediul urban iar 58,4% în mediul rural.

În comparatie cu judetele din sud, judetele din nordul regiunii concentreaza un numar mai mare atât de populatie cât si de centre urbane.

Evolutia structurii pe vârste a regiunii releva aparitia unui proces lent dar constant de îmbatrânire demografica, fenomen caracteristic tuturor judetelor componente cât si tarii, generat de scaderea natalitatii.

Cu privire la forta de munca, populatia activa, pe fondul unei tendinte de scadere, era la sfârșitul anului 2000 de 1,444 mil. persoane reprezentând 15,0% din populatia activa a României, populatia ocupata la sfârșitul aceluiasi an înregistrând un numar de 1,294 mil. persoane.

Caracteristic fortei de munca ocupate este faptul ca un procent substantial din aceasta (48,5%) lucreaza în agricultura, restul de 51,5% fiind împartita aproape egal între sectoarele industrie si constructii (26,1%) si servicii comerciale si sociale (25,4%).

Dezechilibrele economice din perioada de tranzitie au influentat substantial fenomenul de somaj, astfel ca în regiune la sfârșitul anului 2000 s-au înregistrat 150,7 mii someri reprezentând 15,0% din total tara, din care 44,2% erau femei.

Rata somajului de 10,4% înregistrată la sfârșitul anului 2000 nu diferă cu mult de rata existentă la nivel național (10,5%), însă aceasta înregistrează în județele Prahova și Ialomița valori ridicate de 13,5% respectiv 13,1%.

În rândul femeilor rata somajului de 9,7% este mai mică în comparație cu cea din rândul bărbaților care este de 11,0%.

Generat în mare parte de restructurarea unor întreprinderi importante, fenomenul de somaj nu a putut fi echilibrat prin locurile de muncă nou create, dinamica relativ crescută a acestora nefiind suficientă.

1.2.2 INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Structura educațională în Regiunea **Sud-Muntenia** poate asigura școlarizarea la toate nivelurile, în cadrul acesteia existând un număr de 1780 grădinițe, 1965 școli primare și gimnaziale, 176 licee, 10 școli profesionale și de ucenici, 9 școli postliceale și 4 instituții de învățământ superior.

Dacă rețeaua școlilor primare și gimnaziale acoperă într-un grad suficient nevoile educaționale, nu același lucru se poate spune și despre învățământul liceal a cărui structură educațională nu este orientată să acopere parțial nevoile pieței muncii.

Acoperirea parțială a nevoilor de instruire superioară din cadrul regiunii de către cele 4 instituții de învățământ superior localizate în județele din nordul regiunii, a determinat crearea în ultimii ani a unui număr de 7 colegii universitare în județele din sudul acesteia.

Un avantaj major pentru regiune cu privire la formarea superioară îl constituie existența în cadrul acesteia, pe lângă instituțiile menționate, a celui mai mare centru universitar din țară-București.

Rețeaua unităților sanitare din cadrul regiunii se caracterizează printr-o accesibilitate bună în mediul urban în comparație cu mediul rural.

Asistența sanitară a populației regiunii este asigurată de unități din sectorul public și din cel privat, acesta din urmă dezvoltându-se pe parcursul ultimilor ani.

Sectorul public de asistență sanitară cuprindea la sfârșitul anului 2000 următoarele tipuri de unități de profil:

- 125 dispensare de medicină generală-unități cu cea mai largă răspândire
- 11 policlinici
- 167 spitale cu o capacitate de 19.711 paturi, revenind 5,7 paturi la 1000 locuitori, cu variații destul de mari de la un județ la altul
- 3 sanatorii TBC
- 2 preventorii
- 47 creșe
- 99 farmacii

- 14 centre de sanatate
- 4 centre de diagnostic si tratament

Asistenta medicala era asigurata la sfârșitul anului 2000 de un numar de 4.118 medici (la un medic revenind 841 locuitori) , 555 medici stomatologi (la un medic stomatolog revenind 6.224 locuitori) si 13.649 cadre sanitare medii (la un cadru sanitar revenind 254 locuitori).

Caracteristic actului de asistenta sanitara este faptul ca personalul medical cu studii superioare este mult sub nivelul necesar si ca dotarea unitatilor sanitare cu aparatura medicala si cu medicamente este necorespunzatoare.

Sectorul privat de asistenta sanitara dezvoltat cu precadere în ultimii ani cuprindea la sfârșitul anului 2000 urmatoarele tipuri de unitati de profil:

- 23 policlinici
- 425 cabinete medicale
- 354 cabinete stomatologice
- 31 laboratoare medicale
- 143 laboratoare de tehnica dentara
- 726 farmacii
- 25 depozite farmaceutice

Sistemul serviciilor de protectie sociala nu este suficient dezvoltat si acopera o arie relativ restrânsa a grupurilor care necesita îngrijiri speciale, în schimb în ultimii ani domeniul protectiei copiilor insitucionalizati a înregistrat un trend pozitiv.

În prezeent facilitatile culturale existente satisfac în mica masura nevoile populatiei, la nivelul regiunii înregistrându-se o scadere a interesului public fata de actul de cultura organizat, datorat în mare masura impactului mass-media asupra timpului dedicat de individ formarii si educatiei permanente. Acest lucru a determinat restrângerea activitatilor specifice domeniului si a dus la schimbarea destinatiei unui mare numar de asezaminte culturale. Totodata s-au manifestat în ultimii ani aspecte negative legate de managementul culturii, reflectate în scumpirea actului cultural si în indiferenta unor administratii locale fata de dotarea si întretinerea bunurilor culturale de folosinta publica.

Regiunea posedea un fond cultural istoric deosebit si destul de bogat, reprezentat de importante vestigii arheologice, cetati medievale, monumente cultural-historice si muzee locale si judetene.

1.3 ECONOMIA

Spatial, structura economica a regiunii este caracterizata de dominarea industriei în cele 3 judete (Prahova, Dambovita si Arges) din nordul acesteia si agriculturii în cele 4 judete (Teleorman, Giurgiu, Calarasi si Ialomita) din sud.

Dupa anul 1989, pe parcursul a 9 ani economia regiunii a avut în general o evolutie descendenta, datorata dezechilibrelor mostenite a neconcordanței

dintre componentele reformei economice si a utilizarii nerationale a resurselor naturale si umane, cu impact negativ asupra productivitatii, eficientei si ratei de angajare.

Fenomenul de declin economic, generator a unor probleme sociale, precum reducerea gradului de ocupare a fortei de munca, persistenta somajului de lunga durata, accentuarea unor dezechilibre structurale, reducerea nivelului de trai si deteriorarea calitatii vietii, s-a atenuat pe parcursul ultimilor ani înregistrându-se în aceasta perioada o evolutie lenta dar pozitiva a economiei, având efecte benefice asupra mediului social.

Complexa si diversificata, **industria** a carei contributie la PIB-ul regional a fost la sfârșitul anului 2000 de 31,3%, este reprezentata prin toate ramurile ei, ponderea însa detinând-o industria chimica si petrochimica (judetele Prahova si Arges), industria constructiei de masini , echipamente si mijloace de transport (judetele Prahova , Arges si Dâmbovita), industria textila , a confectiilor si alimentara, forta de munca ocupata în cadrul acestora fiind de 26,1%.

În productia de utilaj petrolier si chimic, de frigidere, lampilor electrice cu incandescenta si în productia de automobile Dacia si Aro, regiunea detine suprematia la nivel de tara.

Prezenta în toata egiunea, industria are o pondere ridicata în judetele din Nord, aici aflându-se si importantele centre urbane ale acesteia: Ploiesti, Pitesti si Târgoviste-care au constituit si constituie în continuare poli de dezvoltare si centre de polarizare pentru noi activitati industriale pe lângă cele traditionale existente si pentru investitiile straine.

Urmarea procesului de privatizare înca nefinalizat si de trecere la economia de piata, s-a înregistrat un declin fundamental al numarului si marimii întreprinderilor de stat concomitent cu cresterea numarului de societati comerciale private.

Sectorul privat caracterizat de o evolutie în timp lenta dar constant pozitiva, este relativ bine reprezentat la nivelul regiunii, fiind sustinut de crearea si dezvoltarea continua a Întreprinderilor Mici si Mijlocii (IMM).

În cadrul regiunii, dintr-un total de 37.995 societati active existente la sfârșitul anului 2000, 27.503 erau IMM-uri, domeniile de activitate ale acestora acoperind majoritatea ramurilor economiei, forta de munca absorbita fiind de 222.440 salariatii.

Tabloul societăților din cadrul regiunii, care activează în sectorul privat se prezintă astfel:

	Nr. unități active		Cifra de afaceri - mil. lei -		Nr. mediu de salariați - pers -	
	Total	din care: IMM	Total	din care : IMM	Total	din care : IMM
TOTAL din care:	37.995	27.503	169.421.547	74.736.472	535.852	222.440
1. Industrie	4.297	3.373	87.023.836	17.208.095	297.824	74.091
2. Construcții	1.190	899	7.632.637	5.651.920	39.544	28.289
3. Comerț	26.359	18.484	55.516.046	42.082.80	87.457	66.372
4. Servicii	3.761	2.700	11.802.325	4.576.273	62.633	25.568
5. Alte ramuri nenominalizate (agricultura, cercetare, etc.)	2.388	2.047	7.446.703	5.218.004	48.394	28.120

Sectorul serviciilor, slab dezvoltat înainte de 1990, a înregistrat în ultimii ani o evoluție pozitivă în anumite domenii, cu precădere în activitățile comerciale și de desfacere, ponderea populației ocupate în acest domeniu fiind de 26,3% la sfârșitul anului 2000.

Tendința oscilantă în evoluția acestui sector la nivel regional și dimensiunile relativ reduse ale acestuia, constituie una din principalele deficiențe ale structurii economice din regiune, ceea ce reflectă o dezvoltare subdimensionată atât în raport cu nevoile populației cât și în raport cu celelalte sectoare ale economiei regionale.

Potentialul economic și uman, resursele bogate ale solului și gradul sporit de urbanizare și industrializare, caracteristici dominante în special zonei de Nord și mai puțin zonei de sud, au constituit condițiile favorizante de atragere și patrundere în regiune a investițiilor străine, care pe departe poate fi considerat suficient.

În ceea ce privește **agricultura**, condițiile naturale ale regiunii și calitatea solului sunt favorabile dezvoltării tuturor ramurilor din domeniul acesta.

Suprafața agricolă de 2.449 mii ha, reprezintă 71,1% din suprafața totală a regiunii, restul fiind ocupată de păduri (19,3%) și de ape și balti (3,4%).

Din totalul acestei pondere cea mai mare este detinută de terenul arabil (80,2%) urmat de pășuni și fânețe (15,7%) și de vii și livezi (4,1%).

Caracteristic este producția vegetală, orientată spre cultura cerealelor, plantelor uleioase, plantelor de nutreț și legumelor.

În prezent peste 96,1% din suprafața agricolă aparține sectorului privat, forța de muncă ocupată fiind de 48,6%.

Cu toate că există condiții naturale deosebite, în prezent nu se poate spune că există o productivitate agricolă competitivă și eficientă, acest aspect fiind determinat atât de dotările tehnice necorespunzătoare cât și de modul de exploatare practicat.

Regiunea detine și în domeniul zootehnic un real potențial, dar care ca și celelalte sectoare nu este suficient exploatat.

În anul 2000 regiunea a furnizat 18,2% din producția de carne a țării (locul I), 16,5% din producția de lapte (locul III), 12,4% din producția de lână (locul IV), 17,5% din cea de ouă (locul II) și 15,0% din producția de miere (locul IV).

1.4 INFRASTRUCTURA

1.4.1 INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

În prezent în cadrul regiunii, transportul pe drumuri, aflat în ultimii ani într-o continuă dezvoltare, tinde să devină lider în domeniu pe fondul declinului înregistrat de transportul feroviar.

Străbătută de 4 cai rutiere internaționale și de viitoarea autostradă Constanța-București-Oradea-parte a rețelei pan-europene de transport, regiunea beneficiază de o bună deschidere internă și internațională.

Rețeaua de **drumuri naționale** (21,2% din 11.818 km lungime totală drumuri), în mare parte modernizate, asigură o bună comunicare în special între centrele urbane din regiune, facilitând totodată accesul din și înspre diverse centre importante cum ar fi: București-capitala țării, portul maritim Constanța etc.

Comunicarea cu teritoriul țării aflat în interiorul arcului carpatin este asigurată de 4 culoare și anume:

- Valea Prahovei (rutier și feroviar)
- Valea Oltului (rutier și feroviar)
- Rucar-Bran (rutier)
- Transfăgărașan (rutier-accesibil numai pe perioada verii)

În comparație cu starea tehnică în general satisfăcătoare a drumurilor naționale, **drumurile județene și comunale** a căror pondere este de 78,8% sunt în marea lor majoritate necorespunzătoare, fapt ce împiedică sau îngreunează traficul rutier, acest aspect având un impact negativ major în special în zonele rurale.

Transportul rutier este susținut de transportul feroviar, din rețeaua de cai ferate a regiunii făcând parte 4 magistrale care asigură legătura cu toate regiunile istorice: Moldova, Dobrogea, Transilvania și Banat.

În cadrul regiunii nu funcționează nici un aeroport civil pentru **transport aerian** de călători și marfă, dar se beneficiază de serviciile celui mai mare

aeroport din România-Bucuresti Otopeni, amplasat la minimum 60 km si maximum 120 km de capitalele judetelor regiunii.

Transportul naval, aflat într-un declin continuu dupa 1990, este asigurat de fluviul Dunarea principala cale de navigatie transeuropeana pe care, în cadrul regiunii, sunt situate 4 importante porturi.

Legatura cu Bulgaria se face prin intermediul a 3 puncte de trecere a frontierei, cel mai important fiind cel de la Giurgiu-Ruse datorita podului rutier-feroviar existent, prin acest punct realizându-se una din legaturile principale ale Vestului Europei cu Orientul Apropiat.

1.4.2 INFRASTRUCTURA TEHNICA

În cadrul regiunii **sursele de alimentare cu apa** potabila provin din captarile apelor de suprafata si a apelor subterane, un numar de 454 localitati (municipii, orase, comune) din cadrul acesteia beneficiind de alimentare cu apa, reseaua de distributie aferenta având o lungime de 6.299 km.

Caracteristic retelei de alimentare cu apa în special din mediul urban, este faptul ca unele conducte prezinta un grad avansat de degradare si uneori de subdimensionare în comparatie cu volumul de apa solicitat în prezent.

Rețelele de canalizare a apelor uzate menajere în numar destul de redus în cadrul regiunii, subdimensionate si în mare parte degradate , sunt prezente în 94 localitati, din care 42 orase.

Epurarea apelor uzate menajere constituie o alta problema majora, generata de utilizarea în mare parte a unor echipamente si tehnologii depasite.

Alimentarea cu energie electrica nu constituie o problema, aceasta fiind asigurata la nivelul regiunii în proportie de 99%, în mediul urban aceasta fiind de 100%.

Regiunea dispune de o buna **retea de telecomunicatii**, cu un grad ridicat de acoperire, fapt ce permite accesul populatiei la sistemele de comunicatii moderne.

Rețeaua de gaze naurale în lungime de 1.734 km asigura alimentarea unui numar de 128 localitati din care 31 municipii si orase, extinderea acesteia fiind destul de lenta, datorita costurilor ridicate pe care le necesita un astfel de proces.

Distibutia **energiei termice** în sistem centralizat, prezenta cu precadere în centrele urbane si aflata în declin în ultimii ani, datorita costurilor ridicate de productie si transport, tinde sa fie înlocuita de sisteme mai mici, performante si eficiente.

1.5 MEDIUL

Calitatea mediului, functie de evaluarea gradului de poluare a componentelor sale individuale (aer, apa, sol, paduri etc.) difera de la o zona la alta, fiind determinata de specificul si particularitatile acestora.

Dupa anul 1990 conditiile de mediu au început sa fie gradual îmbunatatite prin, cresterea investitiilor de protectie a mediului, îmbunatatirea si aplicarea legislatiei în domeniu si prin reducerea si chiar stoparea productiilor industriale poluante.

Gradul ridicat de industrializare a zonei din nordul regiunii si concentrarea în cadrul acesteia a unor activitati industriale poluante, fac ca în aceasta zona sa existe cele mai mari probleme pentru toate componentele de mediu, cu un impact negativ asupra calitatii vietii si a conditiilor de trai.

În cadrul acestei zone, judetul Prahova, caracterizat prin nivelul cel mai înalt de industrializare din tara, înregistreaza o poluare ridicata atât a aerului, cu sulfati în suspensie, aerosoli de acid sulfuric si pulberi cât si a solului, în special cu produse petroliere.

Starea tehnica necorespunzatoare a statiilor de tratare a apelor uzate menajere si industriale si folosirea unor tehnologii depasite, determina existenta unei poluari biologice si microbiologie avansate a râurilor colectoare.

Zonele agricole din sudul româniei, datorita gradului scazut de industrializare sunt mai putin afectate de factorii poluanti caracteristici acesteia, dar în schimb suporta actiunea unor factori de mediu limitativi, cum sunt: eroziunea, saracia în substante nutritive si poluarea chimica, a caror efecte negative în productivitatea agricola si calitatea mediului de trai sunt evidente.

Folosirea pe scara larga a substantelor chimice pentru tratarea solurilor si a culturilor în contextul practicarii de-a lungul timpului a unei agriculturi intensive, a influentat negativ calitatea apelor subterane, gradul de poluare al acestora fiind destul de ridicat.

O problema deosebita o constituie depozitarea deseurilor menajere si nemenajere, regiunea dispunând de un numar mic de locuri de depozitare ecologica a acestora si care în general sunt localizate în centrele urbane.

Pâna în prezent, în cadrul acesteia nu exista un sistem complex si modern, capabil sa realizeze separarea, procesarea, utilizarea si lichidarea deseurilor, inclusiv incinerarea acestora.

O alta problema actuala este gradul de constientizare si nivelul de educatie scazut al populatiei cat si implicarea practica a acesteia în protejarea naturii si a mediului.

1.6 TURISMUL

În prezent turismul tinde sa devina unul dintre cele mai dinamice sectoare economice cu potential de dezvoltare pe termen lung, acesta putând contribui substantial la revigorarea soci-economica a regiunii.

Aceasta dispune de un potential considerabil, cu precadere în partea de nord, pentru dezvoltarea turismului si a activitatilor de recreere datorita conditiilor naturale favorabile si a traditiilor culturale si istorice existente.

Principalele puncte de atractie turistica pentru practicarea sporturilor de iarna si a turismului de weekend le constituie statiunile montane de pe Valea Prahovei-Masivul Bucegi, acestea dispunand de o retea hoteliera care

acopera în mare parte necesitățile de cazare și de o infrastructură turistică adecvată.

Turismul balnear se poate practica în cadrul a 3 stațiuni balneoclimaterice, spațiile de cazare și bazele de tratament existente cât și calitatea serviciilor fiind în mare parte necorespunzătoare.

Comparativ cu zona de nord, zona de sud a regiunii și în special zona riverana fluviului Dunarea detine un potențial turistic neexploatat suficient până în prezent, dar care în timp poate deveni prin investiții susținute o alternativă la turismul clasic montan.

Regiunea este atractivă din punct de vedere turistic și datorită existenței în cadrul acesteia a unor valori culturale, a unor monumente cultural-istorice și a unor parcuri naturale situate în Munții Bucegi și Munții Piatra Craiului.

O problemă cheie pentru dezvoltarea potențialului turistic al regiunii și pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști o constituie îmbunătățirea serviciilor turistice și dezvoltarea centrelor de informare și promovare turistică.

CAPITOLUL 2

ANALIZA SITUATIEI SOCIALE, ECONOMICE SI INSTITUTIONALE – CONCLUZII RELEVANTE

2.1 INTRODUCERE

Procesul elaborării în parteneriat a Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Muntenia a avut ca punct de plecare analiza și prelucrarea datelor și informațiilor obținute din următoarele surse:

- Parteneriatul regional larg
- Profilul socio – economic al județului Argeș
- Profilul socio – economic al județului Calărași
- Profilul socio – economic al județului Dâmbovița
- Profilul socio – economic al județului Giurgiu
- Profilul socio – economic al județului Ialomița
- Profilul socio – economic al județului Prahova
- Profilul socio – economic al județului Teleorman
- Anuarul statistic al României – Editia 2002
- Planul economic de preaderare al României
- Date statistice ale Camerelor de Comerț județene și Agențiilor
Județene de Formare și Ocupare
- Publicații ale Institutului Național de Statistică

Punct de plecare în elaborarea strategiei de dezvoltare a regiunii, analiza situației sociale, economice și instituționale are drept scop identificarea problemelor cheie cu care se confruntă regiunea și a potențialului acesteia, în vederea stabilirii unei orientări strategice care este conformă și sprijină scopul general al acestui Plan de Dezvoltare.

2.2 METODOLOGIA UTILIZATA

Analiza socio-economica anterioara bazata numai pe datele statistice existente si nu pe informatiile regionale adecvate, a fost pe buna dreptate, criticata pentru lipsa caracterului regional corespunzator. Dezvoltarea informatiilor la nivel regional, utilizând contributia parteneriatului, alaturi de toate sursele de informatii disponibile, este esentiala în elaborarea de analize economice si sociale viabile.

Dezvoltarea unui parteneriat adevarat este un proces de durata, iar acesta a fost initiat în luna mai 2002, continuând si în acest moment la nivelul regiunii. Grupuri Locale de Parteneriat au fost constituite în cadrul fiecarui judet, iar la nivel regional, s-au constituit Grupurile de Lucru pe Prioritati, alcatuite din membrii Grupurilor Locale de Parteneriat, create pentru fiecare prioritate regionala identificata de catre parteneriate. În ciuda caracterului embrionic al acestor grupuri, ele au contribuit în mod semnificativ, la procesul de planificare.

Conceptul de Regiune de Dezvoltare în context european, impune în vederea identificarii si cunoasterii aprofundate a situatiei existente, efectuarea analizei tuturor domeniilor economice si sociale ale regiunii.

Analizele efectuate în fiecare dintre cele 7 judete care compun regiunea, cu ajutorul Grupurilor Locale de Parteneriat, au permis dezvoltarea unei viziuni parteneriale asupra particularitatilor economice si sociale ale fiecarui Judet, prin identificarea arborelui problemelor si efectuarea analizelor SWOT.

Aceste analize locale au fost reunite si îmbunatatite pe prioritati regionale de catre Grupurile Locale de Parteneriat, fiind utilizate ca baza de plecare în vederea definirii analizei SWOT regionala si analizei sociale, economice si institutionale la nivel regional.

Utilizarea unei astfel de analize permite identificarea, pe de o parte, a:

- disparitatilor existente in dezvoltarea economica si sociala a Judetelor,
- domeniilor de interventie
- spatiilor geografice caracterizate prin probleme si procese comune,

iar, pe de alta parte, faciliteaza formarea unei imagini clare a perceptiei parteneriatului asupra necesitatilor de dezvoltare la nivel regional. Identificarea necesitatii de sprijinire a acestor perceptii regionale reprezinta un proces continuu care este în legatura cu dezvoltarea unor retele si structuri parteneriale în viitor, conform dispozitiilor HG1323/2002.

Pentru o caracterizare cât mai completa a regiunii, analiza a luat în considerare cele mai importante trasaturi ale domeniului social si economic, exprimate printr-un ansamblu de criterii de analiza.

Analiza acestor domenii permite identificarea stadiului de dezvoltare si a resurselor necesare pentru asigurarea unei dezvoltari durabile.

Pentru a efectua aceasta analiza complexa cu un înalt grad de obiectivitate, fiecarui domeniu i s-a atribuit un set de criterii care pot evidentia problemele existente în cadrul acestuia. Criteriile au fost evidentiate în practica prin

folosirea unui ansamblu de indicatori care permit examinarea intensitatii fenomenului si proceselor observate si identificarea tendintelor de evolutie.

Domeniile si criteriile de analiza pentru acesta sunt urmatoarele:

Demografia

- populatia
- densitatea populatiei
- structura populatiei
- factorii de crestere a populatiei

Educatia

- numarul institutiilor educationale
- gradul de cuprindere a populatiei

Piata fortei de munca

- populatia ocupata pe sectoare si ramuri
- numarul mediu de salariati
- structura si rata somajului
- câstigul salarial

Economia

- P.I.B.
- potential industrial
- potential agricol
- sector privat
- serviciile

Infrastructura

- transport feroviar
- transport rutier
- transport naval
- alimentarea cu apa
- alimentarea cu gaze naturale
- retelele de telecomunicatii

Mediul rural

- populatia
- forta de munca
- infrastructura fizica si sociala

Turismul

- numar unitati de cazare
- grad de ocupare
- fondul turistic si cultural

Mediul

- calitatea aerului
- calitatea apei
- calitatea solului
- paduri

2.2.1 DEMOGRAFIA

Analiza acestui domeniu pe baza criteriilor stabilite urmareste furnizarea unei imagini cuprinzatoare a caracteristicilor si evolutiilor cu privire la capitalul uman - resursa de baza si creatoare a fiecărei societati.

Dinamica populatiei, indicator de definire a resurselor de munca necesare procesului de planificare, arata ca **populatia** regiunii a carui numar de locuitori este de **3.465,5 mii**, reprezentând **15,4%** din populatia tarii, a avut în ultimii ani o tendinta de scadere continua, în acest context aceasta reducându-se fata de 1992 cu **94,3 mii** locuitori, cauza principala a acestui fenomen fiind sporul natural negativ.

Analizata pe medii de trai si în contextul preponderent agrar al regiunii, se constata o pondere ridicata a populatiei din spatiul rural 58,4% valoare cu mult peste media pe tara de 45,4%, populatia urbana fiind de 41,6% .

Într-o situatie opusa acestui aspect se afla judetul Prahova, singurul din cele 7 judete componente în care populatia urbana este preponderenta (51,9%) în comparatie cu populatia rurala (48,1%).

Fara a avea variatii semnificative, aceasta caracteristica a fost dominanta la nivelul regiunii din 1992 si pâna în prezent, în aceasta perioada populatia urbana înregistrând o crestere de la 41,0% la 41,6%.

Densitatea populatiei, analizata valoric, în timp si din punct de vedere al distributiei teritoriale, se caracterizeaza prin:

- ◆ superioritate fata de valoarea densitatii la nivel de tara 100,6 locuitori/km² - Regiune, 94,1 locuitori /km² – tara

- ◆ scaderea fata de 1992 cu 2,7 locuitori/km²
- ◆ diversitate în distributia reala a populatiei, concretizata prin valori mari în judetele din nordul regiunii comparativ cu judetele din sud (judetele Prahova cu 181,4 locuitori/km² si Dâmbovita cu 136,0 locuitori/km² aflându-se pe primele locuri, iar judetele Calarasi cu 65,2 locuitori/km² si Ialomita cu 68,3 locuitori/km², pe ultimele locuri).

Structura pe sexe a populatiei se caracterizeaza printr-o usoara predominare numerica a populatiei feminine - **51,1%** fata de **48,9%** barbati.

Evolutia **structurii pe vârste** a populatiei regiunii releva din 1992, atât scaderea ponderii populatiei tinere cât si aparitia unui proces lent dar constant de îmbatrânire demografica, fenomene caracteristice tuturor judetelor componente cât si tarii.

Aceste aspecte sunt sintetizate în tabelul de mai jos:

Tabel nr.1

Perioada	Tara/Regiune	În % fata de total	
		0-14 ani	65 ani si peste
1993	România	21,7	11,4
	Regiunea 3 Sud Muntenia	20,6	12,6
2000	România	18,3	13,3
	Regiunea 3 Sud Muntenia	18,0	14,9

Imaginea detaliata a structurii populatiei pe grupe de vârste este redată în tabelul urmator:

Tabel nr.2

Perioada	Tara/ Regiune	Numar locuitori (mii)				În % fata de total		
		Total	0 – 14 ani	15 – 59 ani	60 ani si peste	0 – 14 ani	15 – 59 ani	60 ani si peste
1992	România	22.810,0	5.182,0	13.886,0	3.742,0	22,7	60,8	16,5
	Regiunea Sud- Muntenia	3.559,7	765,4	2.151,0	643,3	21,5	60,4	18,1
2000	România	22.435,2	4.098,1	14.117,1	4.220,0	18,2	62,9	18,9
	Regiunea Sud- Muntenia	3.465,4	624,7	2.115,4	725,3	18,03	61,04	20,93

Dezechilibrul în structura pe vârste determinat de scaderea natalitatii si de fenomenul de migratie al populatiei tinere, are influente sociale majore determinând schimbarea raportului dintre persoanele active ocupate si cele întreținute si inactive.

Un alt factor demografic cu impact major asupra dinamicii populatiei si a dimensiunii comunitatilor îl constituie **sporul natural**, a carui caracteristica dupa 1992 a fost una negativa.

Miscarea naturala a populatiei regiunii dupa 1992 a fost caracterizata de scaderea continua a natalitatii concomitent cu cresterea mortalitatii, ambele fenomene încadrându-se în tendinta nationala.

În profil teritorial, trei judete (Ialomita, Calarasi si Dâmbovita) înregistreaza o rata a natalitatii superioare celei regionale (10 nascuti vii la 1000 locuitori), judetul Teleorman înregistrând cea mai mare rata a mortalitatii (15 decedati la 1000 locuitori), cu mult peste media regionala de 12,3⁰/₀₀.

Mortalitatea infantila, indicator indirect al nivelului de trai, s-a mentinut din 1992 si pâna în prezent peste media pe tara, evolutia ei în aceasta perioada având tendinta de scadere.

Sub **raport etnic 97,8%** din populatia regiunii este de nationalitate româna, minoritatiile nationale reprezentând **2,1%** din care **2%** romi si **0,1%** maghiari.

Structura confesionala indica faptul ca **98,3%** din populatia regiunii este ortodoxa, restul aparținând altor confesiuni religioase.

Pe fondul transformărilor de ordin social, politic, economic, cultural sau ale mentalității s-au amplificat anumite componente deviate. Criminalitatea, fenomen social complex, alături de alte fenomene infracționale, a manifestat în ultimii ani o tendință de creștere.

Din analiza efectuată rezulta faptul că potențialul populației constituie un punct relativ tare al regiunii, dar care poate fi și sursa unor viitoare probleme legate de procesul transformării economice.

Imaginea furnizată de analiza demografică pe baza grupului de criterii menționate, se caracterizează prin:

- scăderea numărului populației
- densitate superioară mediei pe țară
- creșterea populației urbane pe fondul dominării populației rurale
- spor natural negativ
- dominarea populației de naționalitate română și de confesiune ortodoxă

2.2.2 EDUCATIA

Premergător analizei situației curente a sistemului educațional al regiunii și implicațiile lui în evoluția pieței muncii și în dezvoltarea economică a regiunii, trebuie menționat faptul că acesta este parte componentă a sistemului educațional național.

Analizat în contextul **numărului de institutii** de învățământ existente în regiune, actul educațional este susținut de o rețea relativ bună care poate asigura școlarizarea la toate nivelurile.

Caracterizată printr-o diversitate de repartizare geografică redusă, structura unităților de învățământ din cadrul regiunii în număr de **3.944**, prin numărul semnificativ al grădinițelor (1.780) și al școlilor primare și gimnaziale (1.965) asigură un grad bun de acoperire a nevoilor de pregătire primară.

Nu același lucru se poate spune despre învățământul liceal și profesional care prin localizarea celor 176 licee și a celor 10 școli profesionale cu precădere în centrele urbane determină un nivel mai redus de accesare de către tinerii din mediul rural.

Dotarea parțial corespunzătoare a acestora îngreunează practicarea unui proces educațional și de formare modern și performant și orientarea profesională neconcordanță cu solicitările pieței muncii a unor institutii, influențează pe de o parte gradul de pregătire al elevilor iar pe de altă parte posibilitatea găsirii unui loc de muncă.

Educația superioară asigurată la nivelul regiunii de cele 4 universități localizate în județele din nordul regiunii și de Colegiile universitare recent înființate în județele din sud, este suplimentată și susținută de institutiile celui mai mare centru universitar din țară – București, aflat în centrul regiunii.

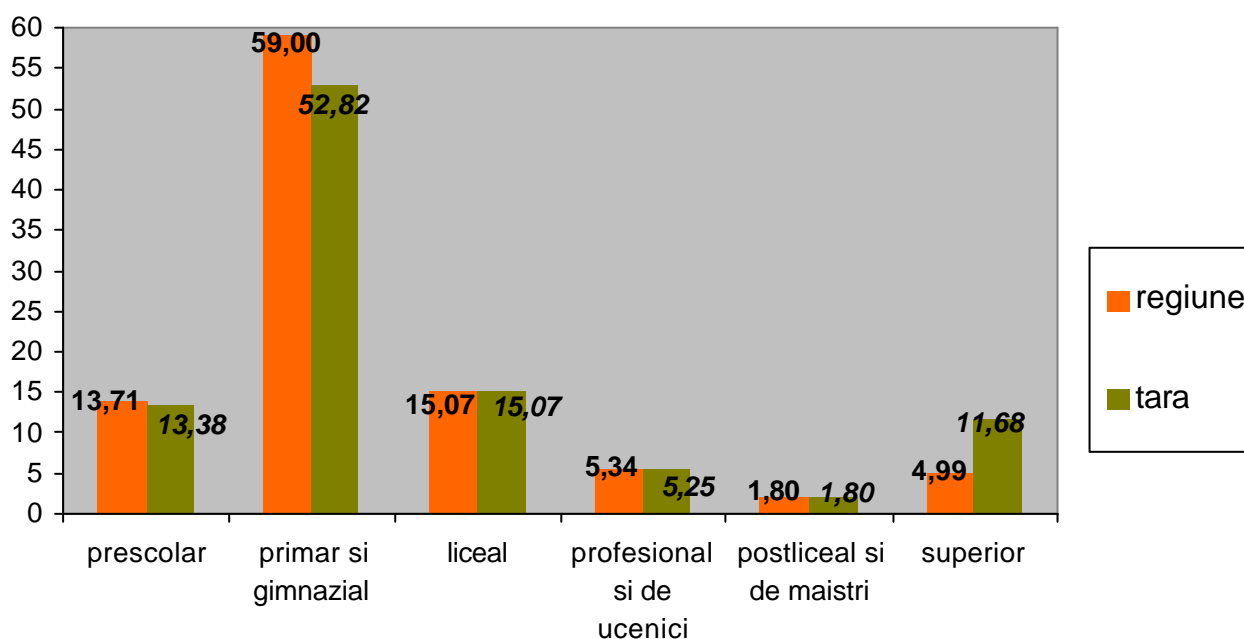
Evoluția în timp a numărului institutiilor pentru fiecare nivel de școlarizare este caracterizată de tendința de scădere a acestora, excepție făcând instituțiile din mediul liceal și universitar.

Structura **gradului de cuprindere** într-una din formele de învățământ are în cadrul regiunii, următoarea distribuție:

Tabel nr.3

Forma de învățământ	Populație școlară -număr persoane-
↗ prescolar	85.403
↗ primar și gimnazial	367.548
↗ liceal	93.887
↗ profesional și de ucenici	33.271
↗ postliceal și de maistri	11.195
↗ superior	31.709
TOTAL	623.013

Gradul de cuprindere al populației în diverse forme de învățământ la nivel de regiune față de țară, este următorul:

În anul de învățământ 2000/2001, 633,013 mii copii, elevi și studenți au fost cuprinși într-o formă de învățământ organizată, reprezentând 63,9% din populația de vârstă prescolară și școlară. Ponderea populației școlare în populația totală fiind în această perioadă de 18,0%.

Gradul de cuprindere școlară la toate nivelurile în anul școlar 200/2001 a fost de **61,4%**, în creștere constantă pe perioada analizată (56,4% în 1995/1996), județul Giurgiu înregistrând valoarea cea mai scăzută (53,5% în 200/2001), iar județul Argeș cea mai ridicată (69,5%).

În învățământul general obligatoriu primar și gimnazial gradul de cuprindere a fost de 97,4%, față de perioada analizată înregistrându-se o tendință de creștere atât la nivel regional cât și la nivelul fiecărui județ component al regiunii.

Învățământul liceal este mult mai scăzut, gradul de cuprindere în anul 200/2001 fiind de **68,2%**, constatându-se și la acest nivel o creștere comparativă cu anul 1995/1996 când gradul de cuprindere a fost de **65,4%**.

Valoarea cea mai mică a fost înregistrată de județul Giurgiu – **41,7%** iar județul Argeș a înregistrat valoarea cea mai ridicată de **82,6%**.

Concluziile relevante pentru acest domeniu rezultate din analiza efectuată sunt:

- rețea bună a instituțiilor de învățământ
- număr redus al instituțiilor de învățământ postliceal și superior
- grad ridicat de cuprindere al elevilor în învățământul primar și gimnazial
- tendință de creștere a gradului de cuprindere al elevilor în învățământul liceal
- lipsa unei orientări strategice a unor instituții educaționale pentru acoperirea nevoilor pieței forței de muncă

O concluzie finală privind situația sistemului educațional și a legăturii acestuia cu modernizarea, diversificarea și restructurarea economică va fi posibilă numai după analiza potențialului forței de muncă a regiunii.

2.2.3 PIATA FORTEI DE MUNCA

Transformarea socială, economică și politică, componente caracteristice perioadei de tranziție și trecerii la economia de piață au produs o serie de schimbări în structura pieței forței de muncă, cu consecințe majore atât în domeniul social cât și în cel economic.

Faptul că piața forței de muncă este o problemă controversată, imaginile și situația de suprafață ascunzând probleme cărora economia și mediul social

trebuie sa le faca fata în viitor, impune o analiza atenta si identificarea majoritatii problemelor din acest domeniu.

Sugestiv, situatia pietei muncii din regiune este redata în tabelul urmator:

Tabel nr. 4

Total populatie	Populatie cu vârsta de munca	Populatie ocupata	Someri
3.465.500	1.444.4000	1.293.800	150.600 (10,4%)

Tendinta perioadei 1995 – 2000 a fost reducerea numarului persoanelor active (1.444,4 mii persoane în 2000, cu 9,6 mai mic decât în 1995) în favoarea celor inactice, fapt datorat în special fenomenului de îmbatrânire al populatiei, sporului negativ si persoanelor cu alte surse de existenta.

Aceiasi tendinta de scadere a avut-o si **populatia ocupata**, care la sfârșitul anului 2000 era de 1.293,8 mii persoane cu 160,3 mii personae mai puțin decât în 1995, acest fenomen fiind generat de procesul de restructurare economica.

Pe sectoare de activitate scaderile sau produs cu precadere în industrie, constructii si servicii comerciale si sociale, în acelasi timp înregistrându-se o crestere a ponderii populatiei ocupate în agricultura.

Structura pe grupe de vârste a populatiei ocupate indica ponderea ridicata detinuta de persoanele între 35-49 ani (30,6%), urmata de cele în vârsta de 25-34 ani (25,9%) si 50-64 ani (20,8%), ponderea populatiei tinere de pâna la 24 de ani reprezentând 10,5% din populatia ocupata.

Dupa nivelul de instruire, populatia cu studii superioare detine un procent destul de scazut de numai 6,3%, cea cu studii postliceale, tehnice si liceale detie 33,2%, iar cea cu studii profesionale si gimnaziale 41,1%.

Numarul salariatilor din economia regiunii a înregistrat pe durata perioadei analizate o scadere continua, ajungând în anul 2000 la 620,8 mii persoane, cu 275,4 mii mai puțin fata de 1995.

Comparativ cu acelasi an, numarul salariatilor din industrie a scazut cu 147,0 mii persoane, ajungând în 2000 la 272,3 mii persoane, ceea ce reprezinta 44,2% din numarul total de salariati.

Dezechilibrele economice din perioada de tranzitie, disponibilizarile din industrie si incapacitatea altor sectoare economice de a absorbi forta de munca, au constituit cauzele care au determinat aparitia si cresterea **somajului**.

Principalele caracteristici ale acestui fenomen în timp sunt prezentate în urmatorul tabel:

Tabel nr.5

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Someri înregistrați (persoane)						
România	998.432	657.564	881.435	1.025.056	1.130.296	1.007.131
Regiunea Sud	143.263	85.120	120.983	149.254	172.996	150.656
Ponderele femeilor în total someri (%)						
România	55,2	54,1	48,6	47,3	46,9	46,8
Regiunea Sud	55,2	51,6	46,1	45,4	43,1	44,2
Rata somajului (%)						
- total						
România	9,5	6,6	8,9	10,4	11,8	10,5
Regiunea Sud	9,0	5,6	8,0	10,1	11,8	10,4
- barbati						
România	7,9	5,7	8,5	10,4	12,1	10,8
Regiunea Sud	7,4	5,0	8,0	10,2	12,6	11,0
- femei						
România	11,4	7,5	9,3	10,4	11,6	10,1
Regiunea Sud	10,9	6,3	8,1	9,8	10,9	9,7

Caracteristicile somajului la nivel de regiune nu difera cu mult fata de cele la nivel de tara asa cum rezulta din tabelul anterior, însa distributia acestora în profil teritorial este diferita.

Astfel, gradul înalt de industrializare al judetelor din nordul regiunii (Prahova, Dâmbovita si Arges) a determinat, pe fondul reducerii activitatilor întreprinderilor ca în cadrul acestora sa se înregistreze valori ridicate ale principalilor indicatori de somaj, asa cum rezulta din tabelul urmator:

Tabel nr.6

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Someri înregistrați						
Regiunea Sud	143263	85120	120983	149254	172996	150656
Arges	23943	15473	16324	23574	32053	21532
Calarasi	11876	6137	9957	14335	16183	15304
Dâmbovita	25335	15918	21077	23842	29084	25098
Ialomita	11387	7815	13146	15453	15807	15421
Giurgiu	11234	4996	7166	8031	9660	8846
Prahova	37793	21247	36191	46701	51902	45491
Teleorman	21695	13534	17122	17318	19297	18964
Ponderea femeilor în total someri (%)						
Regiunea Sud	55,2	51,6	46,1	45,4	43,1	44,2
Arges	50,6	49,6	51,8	49,4	45,1	46,6
Calarasi	46,1	44,7	39,0	34,9	33,6	32,0
Dâmbovita	51,0	46,5	43,9	44,6	43,2	44,2
Ialomita	48,7	48,0	41,0	40,0	42,7	40,0
Giurgiu	65,7	50,6	45,1	46,5	39,1	39,5
Prahova	65,3	63,9	51,9	49,8	47,0	49,4
Teleorman	50,6	46,3	39,6	42,0	39,5	44,7
Rata somajului (%)						
- total						
Regiunea Sud	9,0	5,6	8,0	10,1	11,8	10,4
Arges	7,3	4,9	5,4	7,6	10,3	7,0
Calarasi	8,8	4,8	7,6	10,6	12,7	11,9
Dâmbovita	10,1	6,7	8,6	10,0	11,9	10,8
Ialomita	8,6	6,1	10,1	12,6	13,0	13,1
Giurgiu	9,8	4,4	6,3	7,4	8,7	8,0
Prahova	9,0	5,5	9,7	12,9	14,8	13,5
Teleorman	10,0	6,4	8,2	8,4	9,1	9,0
- barbati						
Regiunea Sud	7,4	5,0	8,0	10,2	12,6	11,0
Arges	6,5	4,5	4,7	7,3	10,6	7,3
Calarasi	8,4	4,8	8,3	12,8	16,1	15,2

Dâmbovita	9,2	6,7	8,9	10,3	12,8	11,4
Ialomita	8,0	5,8	11,1	13,9	14,2	15,0
Giurgiu	6,3	4,1	6,4	7,7	10,1	9,5
Prahova	5,8	3,6	8,5	11,8	14,4	12,8
Teleorman	9,0	6,3	9,3	9,2	10,4	9,5
- femei						
Regiunea Sud	10,9	6,3	8,1	9,8	10,9	9,7
Arges	8,3	5,3	6,1	8,0	10,0	6,9
Calarasi	9,3	4,8	6,6	8,0	9,0	8,1
Dâmbovita	11,1	6,6	8,2	9,6	10,9	10,1
Ialomita	9,4	6,4	9,0	11,0	11,6	11,0
Giurgiu	13,8	4,9	6,3	7,2	7,2	6,4
Prahova	12,7	7,8	11,2	14,2	15,4	14,3
Teleorman	11,2	6,4	7,0	7,5	7,6	8,4

Rezultat al dezechilibrului cantitativ si calitativ existent între cerere si oferta fortei de munca, fenomenul somajului se mentine în continuare.

Regiunea se confrunta cu probleme majore în domeniul ocuparii fortei de munca datorita ritmului scazut de revitalizare al întreprinderilor din sectorul industrial, agricol si al serviciilor, dezvoltarii lente al sectorului IMM si datorita existentei “pietei negre”, deloc neglijabile.

Câstigul salarial net lunar a fost în anul 2000 cu 2,9% mai mic decât câstigul mediu pe tara, cele mai mari înregistrându-se în domeniul financiar-bancar si de asigurari, în domeniul industriei extractive, a postei si telecomunicatiilor precum si în domeniul energiei electrice si termice, comparativ cu domeniul serviciilor hoteliere, a comertului, agriculturii si serviciilor de asistenta sociala în cadrul carora s-au înregistrat cele mai mici valori.

Completarea situatiei curente a pietei fortei de munca si perspectivele acesteia pentru viitor, necesita mentionarea unor aspecte legate de **calificarea si recalificarea fortei de munca.**

Conditiiile socio-economice ale regiunii si necesitatile de pregatire si de formare a fortei de munca în conformitate cu specificul si cerintele economiei de piata, au determinat crearea în cadrul regiunii si în special în resedintele de judet a unor centre si organizatii cu profilul activitatii orientat spre rezolvarea problemelor specifice fortei de munca.

Acestea si totodata institutiile implicate în procesul de dezvoltare economica, precum Camerele de Comert si Industrie ale judetelor, Agentiile de Dezvoltare Economica Locala, Agentiile Judetene de Ocupare si Formare etc, furnizeaza programe de instruire si reconversie profesionala atât persoanelor disponibilizate cât si celor angajate.

Succesul modernizarii economiei regiunii va depinde de cresterea calitatii fortei de munca, de promovarea, generalizarea si consolidarea culturii

antreprenoriale si de dezvoltarea unei culturi educationale, care nu sa nu fie bazata în exclusivitate pe sistemul educational traditional.

În concluzie piata fortei de munca din regiune se caracterizeaza prin:

- tendinta de scadere a populatiei active si ocupate, în mod special în rândul femeilor
- ponderea ridicata a populatiei ocupate în judetele din nordul regiunii fata de cele din sudul regiunii
- scaderea populatiei ocupate în industrie si constructii paralel cu cresterea acesteia în domeniul serviciilor
- predominarea fortei de munca tânara si cu pregatire medie
- rata somajului mai mica decât cea nationala

2.2.4 ECONOMIA

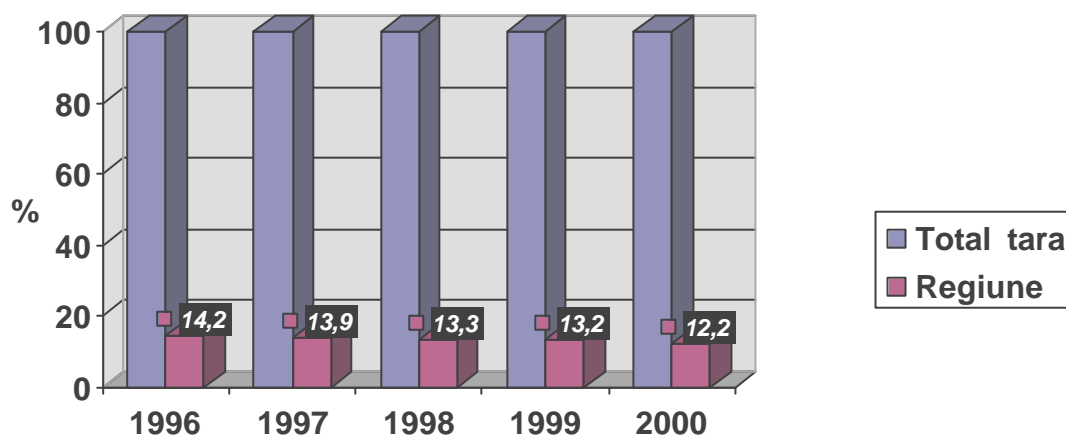
Cadrul economic al regiunii este caracterizat prin urmatoarele aspecte generale:

- valori ale unor indicatori ai dezvoltarii economice sub cele existente la nivel de tara
- concentrarea principalelor sectoare industriale în partea de nord a regiunii
- declinul unor sectoare industriale traditionale

Reducerea activitatilor economice, dezechilibrele din ultimii ani si influenta procesului de tranzitie la economia de piata a determinat dupa 1989 evolutia negativa a economiei regiunii.

Produsul Intern Brut

Economia regiunii, analizata pe baza principalului indicator de evaluare al cresterii economice – PIB-ul regional, a avut în perioada 1996-2000 o tendinta de scadere evidentiata în graficul de mai jos, a ponderii de participare la realizarea PIB-ului national.

Comparativ cu aspectul de mai sus, în cadrul aceleiasi perioade (1996-2000), ca un efect al cresterii economice, PIB-ul regional a crescut de la 15.511,4 miliarde lei în 1996 la 98.070,6 miliarde lei în anul 2000, acest aspect situând regiunea pe locul III la nivel de tara.

Din analiza la nivel de tara al indicatorului de comparare a nivelurilor de dezvoltare economica – PIB-ul/loc. rezulta pozitionarea regiunii în anul 2000 pe penultimul loc dintre cele 8 regiuni. Cu toate ca aceasta pozitie s-a mentinut pe toata perioada 1996-2000, valoarea PIB-ului/loc. a crescut în anul 2000 fata de de 1996 de aproximativ 6 ori.

Imaginea oferita de cei doi indicatori, indica existenta unui decalaj economic fata de celelalte regiuni, atenuarea lui implicând o dezvoltare accelerata

bazata pe cresterea competitivitatii economiei regionale – factor generator a unor salturi de productivitate si eficienta.

Analiza PIB-ului pe domenii economice si a gradului de contributie al acestora la realizarea PIB-ului regional a facut posibila identificarea unor aspecte legate de starea si modul de functionare a economiei regionale.

Caracterizata de o evolutie pozitiva, industria regiunii detine primul loc în economia acesteia, având o pondere de 31,1% în PIB-ul regional, superioara mediei pe tara de 27,3%.

Intreaga perioada 1996-2000 este caracterizata de evolutia pozitiva a industriei si de cresterea semnificativa (de aproximativ de 6 ori) a valorii PIB-ului regional realizat de catre aceasta.

În contextul unei structuri preponderent agrara a regiunii, participarea în anul 2000 a agriculturii la realizarea PIB-ului regional cu un procent de numai 13,4% superior totusi nivelului national de 10,5%, indica existenta unor reale probleme si disfunctionalitati în cadrul acesteia.

Perioada 1996-2000 este caracterizata pe de o parte de o scadere continua a contributiei agriculturii la realizarea PIB-ului regional (în 1996 ponderea fiind de 22,7% comparativ cu 13,4% în 2000), iar pe de alta parte de cresterea valorii PIB-ului (de aproximativ 4 ori) realizat de catre aceasta.

O situatie deloc satisfacatoare si care nu difera mult fata de nivelul national se înregistreaza în domeniul constructiilor, care în anul 2000 participa la realizarea PIB-ului regional cu un procent de 4,5% (nivelul national fiind de 4,8%). Valoric, PIB-ul regional realizat de domeniul constructiilor a crescut în anul 2000 de aproximativ 5,3 ori, perioada 1996-2000 fiind caracterizata de o scadere a ponderii acestuia în PIB-ul regional.

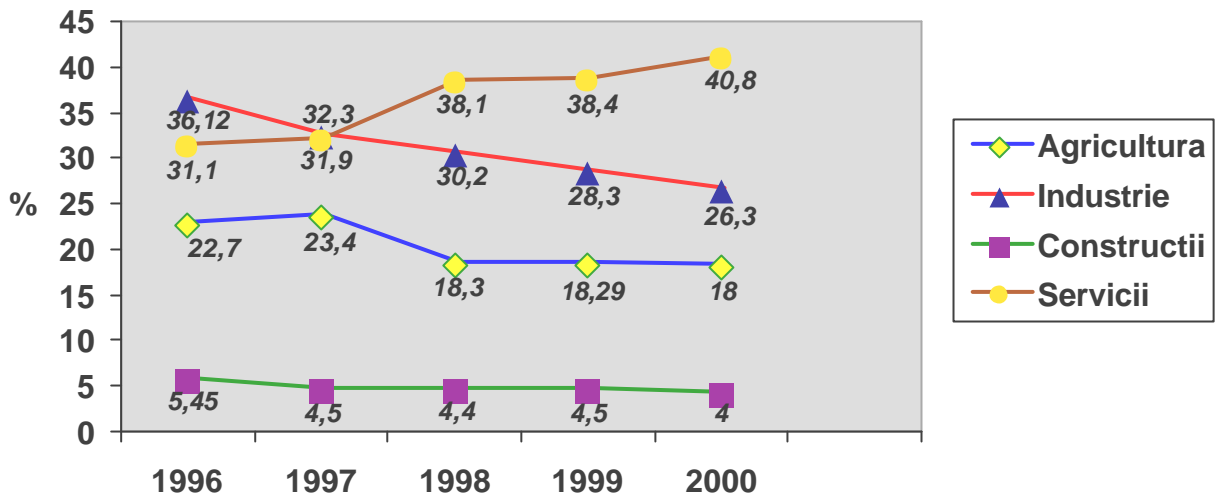
Domeniul serviciilor, caracterizat în general de o evolutie pozitiva dupa 1989, a înregistrat în perioada 1996-2000 atât o crestere valorica a contributiei la realizarea PIB-ului regional cât si a ponderii de participare în cadrul acestuia.

Daca în 1996 ponderea realizata de 31,1% era inferioara nivelului national (36,6%), în anul 2000 aceasta a crescut la 46,2%, depasind astfel nivelul national (39,6%).

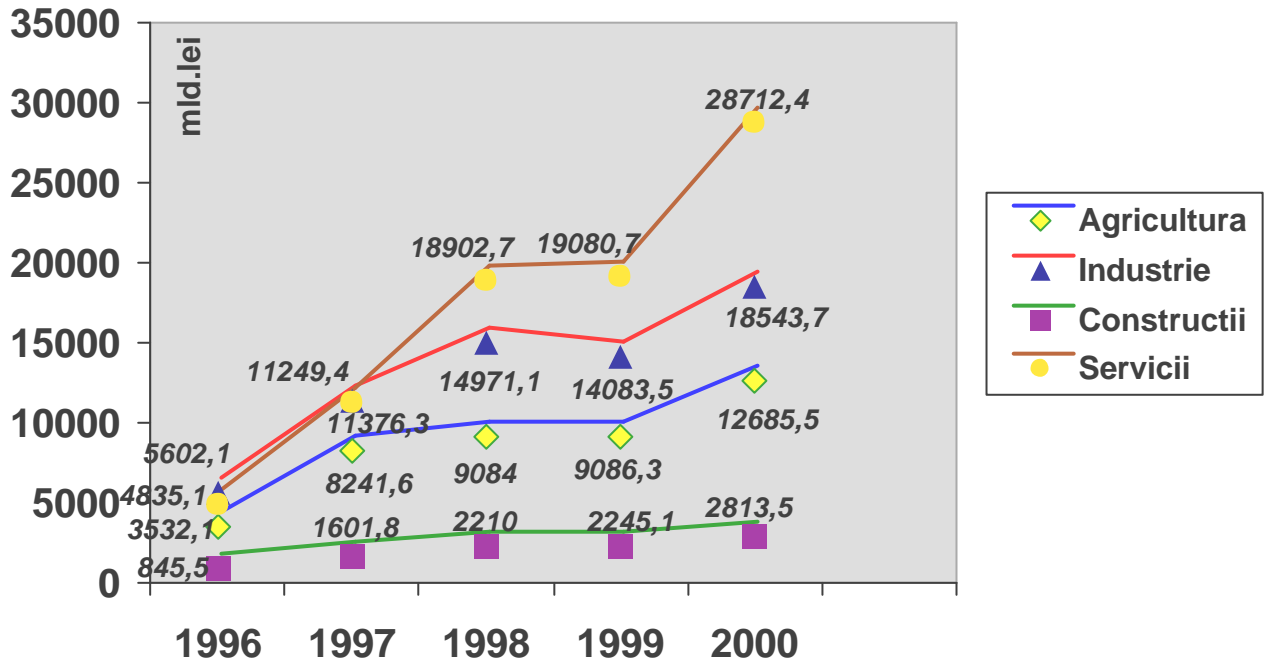
Aflat dupa 1989 intr-o continua ascendenta, domeniul serviciilor si-a pastrat aceasta tendinta si în perioada 1996-2000, valoarea PIB-ului regional datorat acestuia crescând de 8,25 ori, iar ponderea de participare la realizarea PIB-ului crescând de la 31,1% în 1996 la 46,2% în 2000.

Imaginea de ansamblu pe perioada analizata a dinamicii principalelor domenii ale economiei regiunii, privind ponderea contributiei acestora la realizarea PIB-ului regional si valoarea lor în PIB-ul regional, este prezentata în urmatoarele doua grafice:

EVOLUTIA PONDERII ÎN PIB-ul REGIONAL

EVOLUTIA VALORII ÎN PIB-ul REGIONAL

Industria

A. Caracteristici generale

- Complexa si diversificata, industria regiunii acopera toate domeniile componente bazându-se totodata pe bogatia si varietatea resurselor naturale existente.
- Zonele industriale sunt localizate si apartin în general comunitatilor mari cum sunt municipiile si orasele, ele fiind concentrate în special în cele trei judete din nordul regiunii: Prahova, Dâmbovita si Arges.
- Parte din industria regiunii se afla înca sub influenta declinului din economia nationala determinata de: mostenirea unei structuri bazata pe industria grea; dependenta unor ramuri de importul de materii prime; consumuri energetice relativ ridicate; eficienta si competitivitate redusa; masuri de restructurare economica neperformante.
- Lipsa unei politici coerente de stimulare a relatiilor de cooperare între întreprinderi si domeniul cercetarii, în contextul existentei în cadrul acestuia a unui potential uman specializat.
- Promovarea insuficienta a industriilor locale si a cooperarii interne si internationale a întreprinderilor din regiune.
- Reducerea si întreruperea activitatii unor capacitati de productie din diverse sectoare ale industriei, a facut ca aceasta sa devina principala ramaura generatoare de somaj, din cadrul economiei.
- Dependenta unor comunitati de existenta unei singure industrii si localizarea investitiilor straine preponderent în partea de nord a regiunii.

B. Structura si potential de dezvoltare

Bazata în mare parte pe activitati traditionale si orientata spatial în functie de localizarea resurselor naturale, industria regiunii acopera toate domeniile componente, având urmatoarea structura:

- extractia si prelucrarea petrolului si gazelor naturale, carbunelui, calcarului, argilei si sarii
- producerea energiei electrice si termice
- fabricarea de utilaj petrolier si chimic
- producerea si prelucrarea otelului
- fabricarea de masini unelte si echipamente electrice
- fabricarea de aparatura electrica si electrocasnica
- fabricarea a utoturismelor si a masinilor de teren
- prelucrarea lemnului
- prelucrarea produselor agro-alimentare
- confectionarea produselor textile
- fabricarea cauciucului si a maselor plastice
- producerea îngrasamintelor chimice pentru agricultura
- fabricarea rulmentilor

➤ fabricarea materialelor de constructii

Activitatile specifice celor mai sus prezentate se desfasoara la nivelul regiunii în cadrul a 5.877 întreprinderi, structura acestora în functie de principalele ramuri industriale, de clasele de marime si de numarul de salariati prezentându-se astfel:

Tabel nr.7

Nr. crt.	Tip de activitate	Total nr. de întreprinderi	din care: pe clase de marime dupa numarul de salariati			
			0-9	10-49	50-249	250 si peste
TOTAL		5.877				
din care:						
1.	Industria extractiva	85	21	24	14	26
2.	Industria prelucratoare	4.262	2.669	998	433	162
3.	Energie electrica, termica, gaze si apa	56	6	7	20	23
4.	Constructii	1.474	886	377	187	24

Imaginea furnizata de acesta conduce spre doua concluzii relevante si anume ponderea ridicata (72,52%) a întreprinderilor din industria prelucratoare si a celor cu mai putin de 250 de salariati.

Comparativ cu anii anteriori, când în sectoare traditionale precum: chimie si petrochimie, siderurgie si metalurgie neferoasa, energetica, constructii de masini si celuloza si hârtie s-a înregistrat, pe fondul unui grad redus de folosire a capacitatilor de productie o productivitate redusa, în prezent evolutia este satisfacatoare atât în sectoarele mentionate cât si în cele noi aparute sau dezvoltate.

Aceasta situatie, generata de dinamica crescatoare a procesului de privatizare, de restructurarea si orientarea întreprinderilor spre cerintele economiei de piata, indica existenta în cadrul regiunii a unui potential si a unor oportunitati reale de dezvoltare.

Dezvoltarea culturii industriale si competitivitatea crescândă a întreprinderilor, a determinat ca sectoarele industriei orientate spre fabricarea de: echipamente electrice si electronice, autoturisme, confectii textile, materiale de constructii, mobilier din lemn, anvelope si produse chimice sa cunoasca un progres substantial, acestea prin rezultatele obtinute (marirea productivitatii, noi locuri de munca) contribuind la îmbunatatirea climatului economic si social al zonelor în care s-au dezvoltat.

Imaginea generata de întreprinderile noi create este completata si totodata sustinuta de existenta unor întreprinderi reprezentative atât pentru regiune cât si pentru tara si care polarizeaza majoritatea activitatilor din zonele aferente.

Dintre acestea se pot mentiona:

SC Petrobrazi SA; SC Petrotel-Lukoil SA; SC Rafinaria Astra Româna SA; SC Upetrom SA; SC Uzuc SA; SC Neptun SA; SC Derolever SA – **Judetul Prahova**

SC Arpechim SA; SC Dacia-Renault SA; SC Aro-Câmpulung SA – **Judetul Arges**

SC Artic SA; SC Steaua Electrica; SC Romlux SA; SC Victoria SA; Combinatul de Oteluri Speciale Târgoviste – **Judetul Dâmbovita**

Agricultura

Sector important al economiei regionale, agricultura este prezenta în toate judetele regiunii, ponderea cea mai mare fiind detinuta de cele 4 judete din sudul acesteia (Ialomita, Calarasi, Giurgiu si Teleorman).

Suprafata agricola de 2.449 mii ha reprezentând 71,1% din suprafata totala a regiunii si 16,5% din suprafata totala a tarii, determina pe de o parte caracterul agrar si potentialul agricol ridicat al acesteia iar pe de alta parte pozitionarea pe primul loc în cadrul celor 8 regiuni de dezvoltare.

Structura suprafetei agricole care înseamna 80,2% teren arabil, 15,7% pasuni si fânete, 4,1% vii si livezi si conditiile naturale favorabile, au determinat dezvoltarea în cadrul regiunii a tuturor ramurilor agriculturii.

Distributia geografica pe judete a acesteia si modul ei de utilizare rezulta din urmatoarea prezentare:

Tabel nr.8

	Suprafata agricola (mii hectare)							
	Regiune	Judetul Arges	Judetul Calarasi	Judetul Dâmbovita	Judetul Giurgiu	Judetul Ialomita	Judetul Prahova	Judetul Teleorman
TOTAL	2.449	345	428,2	249,8	277,1	373,7	279,1	496,1
din care:								
➤ sector privat	2.353,9	339,2	393,9	245,8	253,0	372,3	273,0	476,7
Arabil	1.964,0	170,9	413,6	174,7	259,5	348,2	144,1	452,9
Pasuni si fânete	384,0	147,1	6,0	64,2	8,9	18,4	108,0	31,5
Vi si livezi	101,0	27,0	8,6	10,9	8,7	7,1	27,0	11,7

Legenda

Locul I	Locul II
Locul III	Locul IV

Productia de vegetale are un rol important, fiind orientata în special spre cultura cerealelor pentru boabe, a plantelor uleioase, a plantelor de nutret si a legumelor.

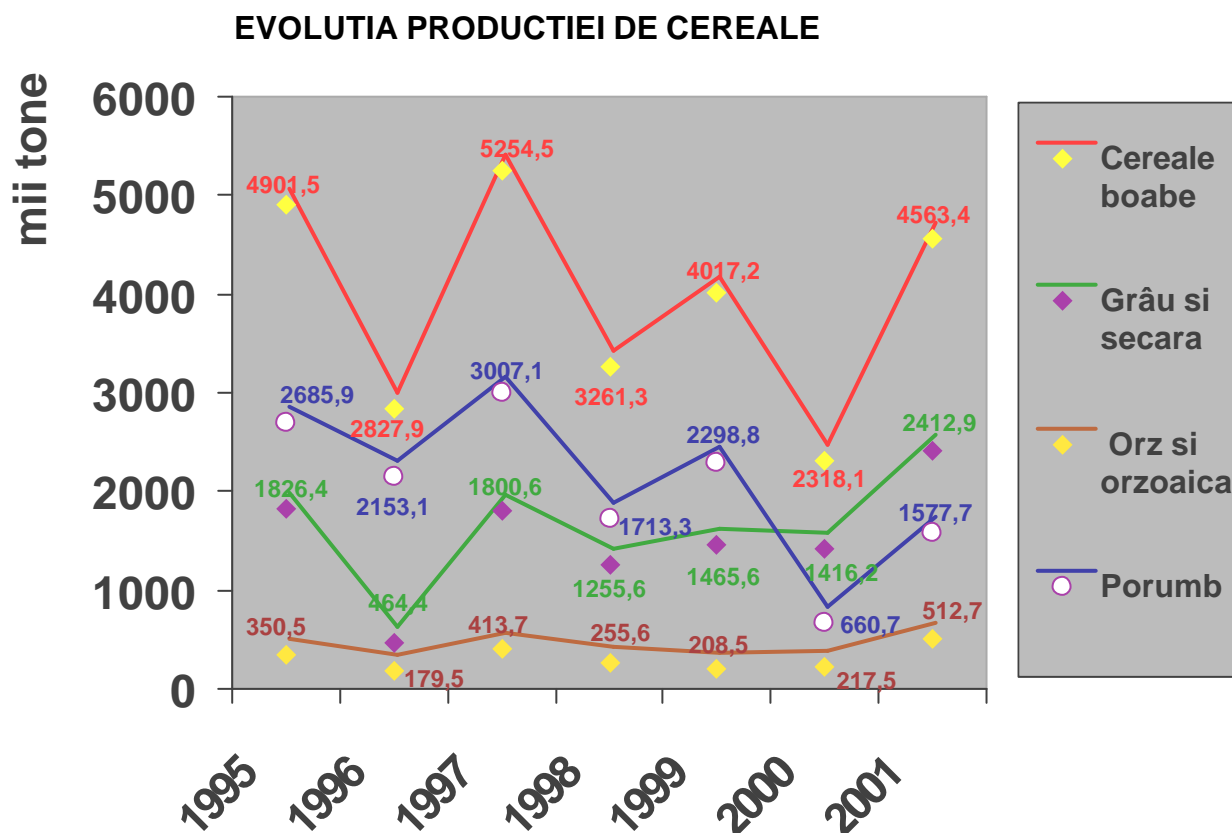
În anul 2001, regiunea a realizat 18,14% din valoarea productiei agricole a tarii (locul 1 ca pondere în total tara), 18,43% din valoarea productiei vegetale (locul 1 ca pondere în total tara) si 17,3% din valoarea productiei animale (locul 2 ca pondere în total tara).

În acelasi an în cadrul regiunii s-a produs: 31,1% din productia de grâu si secara (locul 1 din cele 8 regiuni), 32,45% din productia de orz si orzoaica (locul 1 din cele 8 regiuni), 17,3% din productia de porumb (locul 1 din cele 8 regiuni), 34,51% din productia de floare soarelui (locul 1 din cele 8 regiuni) si 17,5% din productia de legume (locul 1 din cele 8 regiuni).

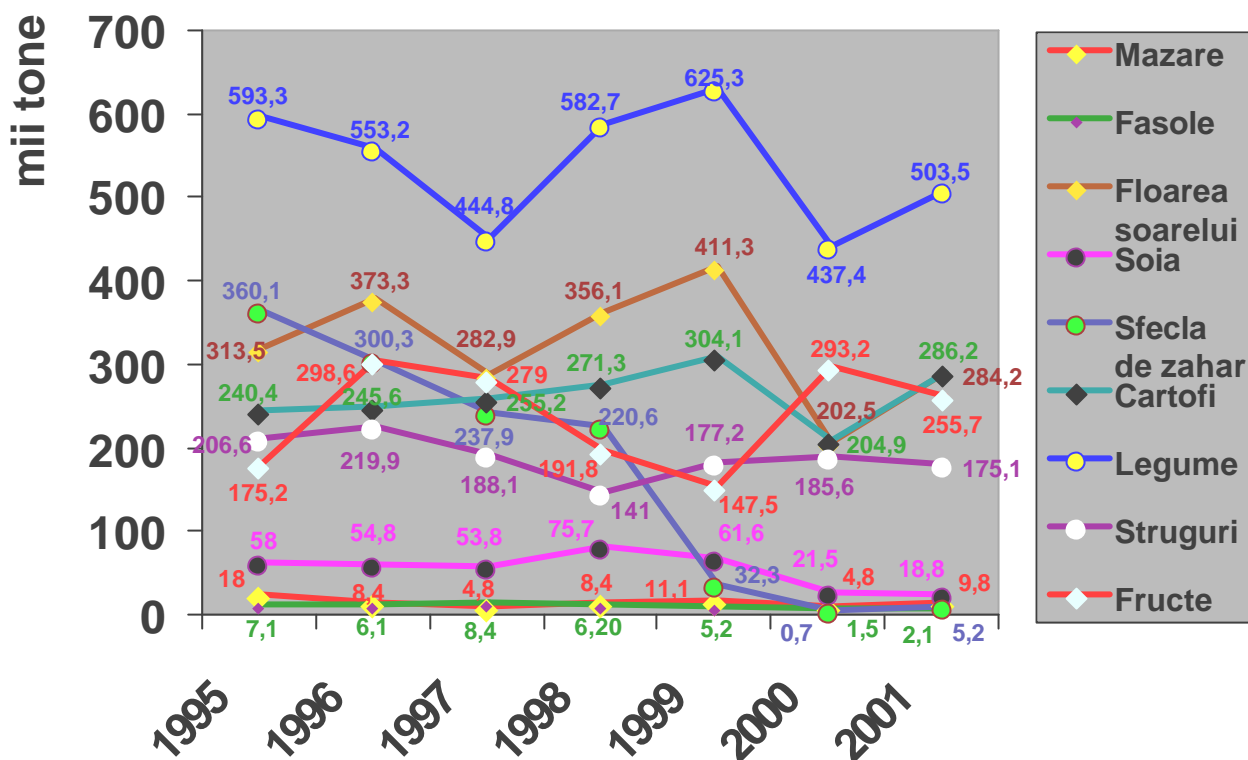
În prezent suprafata agricola a regiunii apartine în proportie de 96,1% sectorului privat, contributia acestuia la valoarea productiei agricole fiind de 17,76%.

Conditiiile pedo-climatice, costurile necesare pregatirii si întretinerii culturilor au constituit factorii care în perioada 1995-2001 au influentat nivelul si variatia productivitatii la majoritatea culturilor agricole vegetale.

Evolutia productiei de cereale si a principalelor culturi din cadrul acestora în aceasta perioada este prezentata în graficele urmatoare:

EVOLUTIA PRODUCTIEI PRINCIPALELOR CULTURI AGRICOLE VEGETALE, STRUGURI SI FRUCTE

Aspectele redatate de cele doua grafice trebuie completate cu mentionarea absentei din paleta de culturi a plantelor tehnice si a nivelului scazut al cultivarii sfecelei de zahar.

În prezent se poate afirma ca nu exista o productivitate agricola competitiva si eficienta, acest aspect fiind determinat atât de dotarile tehnice necorespunzatoare cât si de modul de exploatare practicat.

În conditiile în care structura suprafetelor arabile din diferite zone ale regiunii este asemanatoare, productia agricola vegetala înregistreaza diferente mari între acestea.

Imaginea de ansamblu a productie principalelor culturi agricole vegetale înregistrata la nivelul tarii, regiunii si judetelor componente, locul ocupat de acestea si ponderea de participare a regiunii în total tara este redată în tabelul urmator:

Tabel nr.9

	Productia principalelor culturi agricole vegetale (mii tone)								
	TOTAL		Judetul Arge s	Judetul Calarasi	Judetul Dâmbovita	Judetul Giurgiu	Judetul Ialomita	Judetul Prahova	Judetul Teleorman
	Tara	Regiune % din total tara							
Cereale boabe	18.871	<u>4.563,4</u> 24,18	422,1	1.050,2	400,6	575,8	565,6	330,7	1.218,4
Grâu si secara	7.763,8	<u>2.412,9</u> 31,1	213,1	641,5	135,1	270,4	343,1	112,8	696,9
Orz si orzoaica	1.580	<u>512,7</u> 32,45	28,6	136,4	22,8	73,9	80,4	23,3	147,3
Ovaz	382,3	<u>50,6</u> 13,24	16,4	3,4	16,6	3,9	2,8	1,5	6,0
Porumb	9.119,2	<u>1.577,7</u> 17,3	160,7	267,7	225,5	227,2	135,6	193,2	367,8
Mazare	21,6	<u>9,8</u> 45,37	0,07	4,3	0,02	0,8	3,1	0,3	1,2
Fasole	36,5	<u>2,1</u> 5,75	0,1	0,5	0,04	0,1	0,9	0,03	0,4
Floarea soarelui	823,5	<u>284,2</u> 34,51	11,9	81,3	9,1	40,0	50,4	10,3	81,2
Soia	72,7	<u>18,8</u> 25,86	0,03	11,7	0,09	1,5	4,2	0,2	1,08
Sfecla de zahar	875,5	<u>5,2</u> 0,6	0,08	-	0,9	0,1	1,6	2,4	0,12
Cartofi	3.997,1	<u>286,2</u> 7,16	59,8	6,5	118,7	14,0	5,8	59,8	21,6
Legume	2.877,4	<u>503,5</u> 17,5	67,0	21,4	133,6	74,0	62,1	58,4	87,0

Legenda

Locul I	Locul IV
Locul II	Locul V
Locul III	Locul VI

Productia pomicola si viticola a regiunii este semnificativa, suprafetele aferente acestor culturi situându-se pe locul doi si respectiv trei în cadrul regiunilor

Productia de struguri si fructe înregistrata la nivelul tarii, regiunii si judetelor componente, locul ocupat de acestea si ponderea de participare a regiunii în total tara este redată în tabelul urmator:

Tabel nr.10

	Productia de struguri si fructe (mii tone)								
	TOTAL		Judetul Arges	Judetul Calarasi	Judetul Dâmbovita	Judetul Giurgiu	Judetul Ialomita	Judetul Prahova	Judetul Teleorman
	Tara	Regiune % din total tara							
Vii pe rod	1.121,7	<u>175,1</u> 15,53	7,3	39,3	3,78	21,4	29,1	51,0	23,22
Fructe	1.352,8	<u>255,7</u> 18,9	80,7	7,6	96,5	13,8	5,4	39,8	11,9

Legenda

Locul I	Locul III
Locul II	Locul IV

Regiunea detine si în domeniul zootehnic un real potential, dar care ca si celelalte sectoare nu este suficient exploatat.

Numarul de animale, a înregistrat o scadere fata de 1996, acesta fiind la sfârșitul anului 2001 de: 412 mii capete bovine (locul III), 732 mii capete porcine (locul II), si 752 mii capete ovine (locul VI).

Numarul de pasari în schimb a înregistrat o crestere fata de anul 1996, acesta fiind la sfârșitul anului 2001 de 16,5 milioane (locul I).

Productia agricola animala a regiunii realizata în proportie de aproximativ 99% în cadrul sectorului privat a furnizat în anul 2001, 18,34% din productia de carne a tarii (locul I), 16,1% din productia de lapte (locul III), 11,8% din productia de lâna (locul VI).

Totodata, în anul 2001 regiunea a furnizat 17,63% din productia de oua a tarii (locul I) si 14,7% din productia de miere (locul III).

Luata în ansamblu, agricultura regiunii caracterizata printr-un real potential de dezvoltare si aflata înca sub influenta procesului de tranzitie la economia de piata se confrunta cu multiple probleme, reducerea si eliminarea acestora necesitând eforturi sustinute.

Sectorul privat

Factor vital pentru functionarea economiei de piata, sectorul privat din economia regionala a evoluat relativ lent, fiind orientat preponderent spre unitati mici din cadrul sectoarelor producatoare de bunuri de consum,

attractive din punct de vedere al vitezei de rotatie a capitalului si al perspectivelor de acces pe piata interna si externa.

Accelerarea procesului de privatizare din ultimii ani a avut un impact deosebit asupra evolutiei întregii economii regionale, favorizând crearea unui mediu de afaceri sanatos, competitiv si concurential.

Climatul institutional favorabil din ultimii ani a permis o dezvoltare accentuata a sectorului privat, bazat în mare parte pe crearea de întreprinderi mici si mijlocii.

Dinamica si distributia teritoriala a IMM-urilor este influentata de o serie de factori precum: puterea economica a zonei, existenta unui potential de forta de munca cu o buna pregatire profesionala, posibilitatea accesului la capitalul disponibil, structura economica si cererea corespunzatoare.

Lipsa unei strategii de dezvoltare globala a sectorului IMM., corelata cu necesitatile de dezvoltare economica si sociala ale regiunii, a determinat înfiintarea IMM-urilor în general în mediul urban si mai putin în cel rural.

Structura IMM-urilor în functie de marime, indica înca predominarea micilor întreprinderilor în contextul în care, în multe zone ale regiunii s-au creat si dezvoltat IMM-uri reprezentative atât ca marime cât si importanta.

Structura IMM-urilor pe domenii de activitate, pe clase de marimi si ponderea lor în totalul societatile care activeaza în sectorul privat, este prezentata în tabelul urmator:

Tabel nr. 11

Nr. crt.	Domeniu de activitate	Total nr. de întreprinderi	Total nr. de IMM-uri %din total întreprinderi	din care: pe clase de marime dupa numarul de salariati		
				0-9	10-49	50-249
		36.339	<u>36.029</u> 99,15	31.733	3.347	949
1.	Industria extractiva	85	<u>59</u> 69,41	21	24	14
2.	Industria prelucratore	4.262	<u>4.100</u> 96,2	2.669	998	433
3.	Energie electrica, termica, gaze si apa	56	<u>33</u> 58,93	6	7	20
4.	Constructii	1.474	<u>1.450</u> 98,37	886	377	187
5.	Comert	25.544	<u>25.530</u> 99,95	23.892	1.490	148
6.	Hoteluri si restaurante	1.132	<u>1.131</u>	993	116	22

			99,91			
7.	Transport si depozitare	1.385	<u>1.353</u> 97,96	1.186	118	49
8.	Posta si telecomunicatii	127	<u>113</u> 88,98	79	30	4
9.	Tranzactii imobiliare	1.502	<u>1.488</u> 99,07	1.298	143	47
10.	Educatie	48	<u>48</u> 100,00	43	5	-
11.	Sanatate si asistenta sociala	389	<u>389</u> 100,00	381	7	1
12.	Alte activitati de servicii	335	<u>335</u> 100,00	279	32	24

Potentialul economic si uman, cadrul geografic si gradul sporit de urbanizare si industrializare specific cu precadere zonei de nord a regiunii, au constituit conditiile favorizante atragerii si patrunderii investitiilor straine.

Totodata oportunitatile de afaceri oferite de regiune, au determinat orientarea si decizia unor cunoscute firme straine de a investi în cadru acesteia.

Localizate preponderent în partea de nord a regiunii, în prezent își desfasoara activitatea urmatoarele firme: SHELL, UNILEVER, RENAULT, MAY-MELNHOF–Austria, D.B.W.-Germania, LUKOIL, P.C.C. – SUA., COCA – COLA, EFES – PILSNER, KOYO SEIKO, etc.

Serviciile

Sectorul serviciilor a înregistrat în ultimii ani o evolutie pozitiva în anumite domenii. Orientat initial cu precadere spre activitati comerciale, în prezent acesta acopera o gama larga de activitati, fiind orientat spre domenii precum: financiar-bancar, asigurari, transport, tranzactii imobiliare, posta si telecomunicatii, turism, educatie, sanatate si asistenta sociala, consultanta, etc.

La nivelul regiunii activitatile în acest domeniu este asigurata de un numar de 30.387 institutii, societati si organizatii, forta de munca ocupata fiind în numar de 196.713 angajati.

Tendinta oscilanta în evolutia sectorului de servicii la nivel regional si dimensiunile relativ reduse ale acestuia constituie una din principalele deficiente ale structurii economice din regiune, ceea ce reflecta o dezvoltare subdimensionata atât în raport cu nevoile populatiei, cât si în raport cu celelalte sectoare ale economiei regionale.

În ultimii ani o evolutie pozitiva au avut-o activitatile din sectoarele financiar-bancar, de asigurari si de comert.

În prezent 13 banci românești și străine operează la nivelul regiunii, prin intermediul sucursalelor, filialelor, reprezentanțelor sau agențiilor deschise, acestea oferind agenților economici și persoanelor fizice o gamă largă, dar nu suficientă de produse și servicii specifice.

Creditele acordate se îndreaptă spre industrie, agricultură, activități de import – export și construcții, sistemul de creditare nefiind secondat de un sistem de servicii care să asigure derularea rapidă a operațiunilor.

Majoritatea băncilor au introdus sistemul de plăți prin intermediul cardurilor de plată de tip VISA, MASTER CARD, PRIMA, etc. Printre alte servicii oferite de sistemul bancar se mai numără: sistemul de decontare al salariilor între persoanele juridice și angajații acestora prin conturi curente personale, asigurarea consultanței în domeniul financiar și studii de rentabilitate.

Societățile de asigurări sunt caracterizate de o dinamică pozitivă atât în privința volumului asigurărilor cât și în gama serviciilor oferite, activitățile fiind realizate de firme de prestigiu și cu tradiție în domeniu.

Serviciile de poștă și telecomunicațiilor au cunoscut în urma liberalizării pieței din acest domeniu o evoluție rapidă, agenții economici și persoanele fizice beneficiind într-un număr din ce în ce mai mare de mijloace moderne și rapide de transmitere a corespondenței și informației.

Serviciile comerciale se caracterizează prin orientarea spre activități de alimentație publică, hoteliere, turism, agenții de voiaj și transporturi.

O evoluție ascendentă a avut-o în ultimii ani serviciile din domeniul sănătății și cele menite să sprijine dezvoltarea economică cum ar fi: servicii de consultanță de afaceri, consultanță tehnologică, servicii de reclamă și publicitate, servicii de contabilitate, servicii de intermediari de afaceri etc., promovate atât de societăți private cât și de ONG-uri.

Concluziile relevante rezultate din analiza domeniului economic al regiunii sunt:

- creșterea contribuției valorice ale unor sectoare economice în PIB-ul regional
- nivelul scăzut al ponderii de participare la realizarea PIB-ului regional al agriculturii și construcțiilor
- diversitatea și complexitatea industriei
- ponderea ridicată a societăților cu capital străin sau mixt în partea de nord a regiunii
- poziționarea regiunii pe primul loc privind suprafața arabilă, producția principalelor culturi vegetale și producția de carne
- ponderea ridicată a sectorului privat în agricultură (96,1%)
- reprezentare bună a sectorului de servicii

2.2.5 INFRASTRUCTURA

Transportul feroviar

Reteaua de cai ferate a regiunii este bine dezvoltata, liniile aflate în exploatare însumând la sfârșitul anului 2001 o lungime de 1.699 km, regiunea situându-se din acest punct de vedere pe locul II în țara.

În raport cu suprafața regiunii, liniile de cale ferată au o densitate de 49,3 Km/1000 Km² fiind superioară mediei pe țară. Cea mai densă rețea de cale ferată există în județele Prahova (73,8 Km/1000 Km²) și Ialomița (62,0 Km/1000 Km²), județul Giurgiu înregistrând din acest punct de vedere cea mai scăzută valoare (32,0 Km/1000 Km²).

Liniile de cale ferată electrificate din cadrul regiunii au o lungime de 621 km (locul II la nivelul țării), ponderea acestora de 36,6% în totalul liniilor de cale ferată, fiind superioară mediei pe țară.

Traversată de principalele magistrale feroviare ale țării, regiunea are un real avantaj datorită facilității de către acestea a legăturii cu importante zone și centre urbane ale țării și asigurării unui transport rapid.

Magistrala cu lungimea cea mai mare care traversează regiunea este aceea care asigură legătura cu principala poartă maritimă a țării Constanta.

Transportul rutier

Lungimea drumurilor publice la sfârșitul anului 2001 era de 11.827 Km, situând regiunea pe locul II din țară.

În structura rețelei de drumuri publice, drumurile naționale a căror lungime este de 2.506 km (locul II) au o pondere de 21,2%, restul de 78,8% fiind drumuri județene și comunale.

Densitatea drumurilor publice este de 34,3 Km/100 Km², valoarea cea mai mare a acesteia înregistrându-se în județele Prahova (43,0 Km/100 Km²) și Dâmbovița (42,8 Km/100 Km²), iar cea mai mică în județele Calărași (21,6 Km/100 Km²) și Teleorman (24,7 Km/100 Km²).

Starea tehnică a rețelei de drumuri publice este în general nesatisfăcătoare, drumurile modernizate în lungime de 3.242 km reprezentând 27,4% din lungimea totală a acestora, iar cele cu îmbrăcăminte usor rutiere 27,6%.

Drumurile naționale din cadrul regiunii sunt modernizate în proporție de 98,3%, iar cele județene și comunale în proporție de 8,4%.

Reteaua de drumuri existentă și poziția geografică a regiunii asigură acesteia o bună deschidere internă și internațională.

Principalele cai rutiere internaționale care străbat regiunea, și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt:

- E70 – București – Pitești – Craiova – Timișoara
- E60 – Constanta – București – Ploiești – Brașov – Oradea
- E85 – Giurgiu – București – Bacău – Suceava
- E81 – București – Pitești – Sibiu – Cluj-Napoca – Satu-Mare

Regiunea va beneficia în viitor de avantajele oferite de noua autostradă Constanta – București – Oradea, parte a rețelei pan – europene de transport.

Legatura cu principala poarta maritima a tarii Constanta si accesul spre aceasta peste Fluviul Dunarea, este asigurat de podul feroviar rutier Fetesti – Cernavoda si de podul rutier Giurgeni – Vadu Oii.

Legatura Regiunii cu teritoriul tarii aflat în interiorul arcului carpatic este asigurata de urmatoarele patru culoare:

- Valea Prahovei si Valea Oltului (auto si feroviar)
- Rucar – Bran (auto)
- Transfagarasan – practicabil pe o perioada limitata (în special vara) si folosit preponderent pentru activitati turistice.

Regiunea beneficiaza de puncte de control si trecere a frontierei cu Bulgaria pentru trafic auto si feroviar, localizate în judetele Teleorman, Giurgiu si Calarasi.

Dintre toate cel mai important este punctul de control trecere frontiera si terminal vamal pentru marfuri Giurgiu – Ruse, prin care, datorita podului rutier feroviar se asigura legatura între tarile din centrul si nord – vestul Europei si Orientul Apropiat.

În regiune nu functioneaza nici un aeroport civil pentru transport aerian de marfa si calatori, dar aceasta beneficiaza de serviciile celui mai mare aeroport din România (aeroportul Otopeni) amplasat la minimum 60 Km si maximum 120 Km de capitalele judetelor regiunii.

Transportul naval

Reteaua hidrografica a regiunii nu permite transportul naval, singura cale de navigatie existenta în regiune fiind Fluviul Dunarea.

Principala artera de navigatie europeana, Dunarea asigura si faciliteza prin intermediul porturilor fluviale Giurgiu, Oltenita, Calarasi, Zimnicea si Turnu Magurele schimburile comerciale cu tarile europene riverane.

Infrastructura nesatisfacatoare a porturilor fluviale si reducerea treptata a activitatii acestora, sunt factori care au contribuit la scaderea gradului de utilizare a potentialului existent.

Alimentarea cu apa

Majoritatea localitatilor regiunii sunt alimentate cu apa în sistem centralizat, sursele de alimentare fiind apele de suprafata si subterane.

Din totalul de 524 localitati (municipii, orase, comune) ale regiunii, 475 sunt echipate cu instalatii centralizate de alimentare cu apa, ceea ce reprezinta 90,65 % la nivel de regiune si 18,5 % la nivel de tara.

Reteaua regionala de distributie a apei potabile are o lungime totala de 6.473 km, reprezentând 16,55 % din lungimea retelelor existente la nivel national.

La nivel de regiune, judetul Prahova cu o lungime a retelei de distributie a apei potabile de 2.200 km si cu un numar de 156 localitati beneficiare detine primul loc.

O caracteristica generala a retelelor de alimentare cu apa potabila în special a celor din mediul urban o constituie vechimea si gradul avansat de uzura, cu implicatii majore în ceea ce priveste asigurarea necesarului de apa potabila a populatiei.

În ceea ce privește rețelele de canalizare publică lungimea totală a acestora este de 2.005 km, beneficiare fiind 94 de localități, din care 42 orașe.

La nivelul regiunii, județele care înregistrează o situație mai bună din punct de vedere al lungimii rețelelor de canalizare și a numărului de localități beneficiare sunt Prahova și Argeș.

Alimentarea cu gaze naturale

În ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale, în cadrul regiunii sunt racordate la sistemul național de distribuție a gazelor un număr de 134 localități reprezentând 12% față de total țară, din acestea 30 fiind municipii și orașe.

Lungimea rețelei de distribuție a gazelor la nivelul regiunii este de 3.054 km, ceea ce reprezintă 12,75% din totalul rețelei din țară.

Județele din nordul regiunii și anume Prahova, Dâmbovița și Argeș înregistrează o situație mai bună din punct de vedere al alimentării cu gaze naturale comparativ cu județele din sudul acesteia, unde distribuția de gaze este asigurată doar pentru 8 localități.

Rețelele de telecomunicații

Caracterizat de o evoluție pozitivă pe perioada ultimilor ani atât din punct de vedere al ariei de acoperire cât și din punct de vedere calitativ, sistemul de telecomunicații regional asigură în prezent un acces sporit și rapid al locuitorilor regiunii la rețeaua națională și internațională de telecomunicații.

Programul amplu de investiții din acest domeniu, a condus prin dotarea cu echipamente moderne și performante a centralelor telefonice și prin modernizarea infrastructurii de transport a informațiilor la creșterea numărului de beneficiari și a volumului de informații.

Comparativ cu anul 1997 când în regiune s-au înregistrat un număr de 423.487 abonamente telefonice, în prezent numărul acestora a crescut la 494.351, reprezentând 12,27% din totalul abonamentelor la nivel de țară, respectiv 14,29 abonamente la 100 locuitori.

O evoluție spectaculoasă care se înscrie în tendința existentă la nivel național a avut-o telefonia mobilă, gradul de acoperire asigurat de acesta în cadrul regiunii fiind de aproximativ 90%.

Concluziile relevante rezultate din analiza acestui domeniu sunt:

- rețeaua feroviara este bine reprezentată atât din punct de vedere al lungimii cât și al densității, raportat la nivel național
- lungimea și modernizarea drumurilor naționale situează regiunea pe primul loc
- starea tehnică a drumurilor județene și comunale este nesatisfăcătoare
- dotări tehnice – edilitare, nesatisfăcătoare în mediul urban și insuficiente în mediul rural

2.2.6 MEDIUL RURAL

Mediul rural al regiunii este alcătuit din punct de vedere administrativ din 481 comune care au în componența lor 2.030 sate. Diferit de mediul urban prin profilul activităților economice, al structurii ocupaționale și al resurselor disponibile, mediul rural prin potențialul de dezvoltare de care dispune joacă un rol deosebit în viața economică și socială a regiunii.

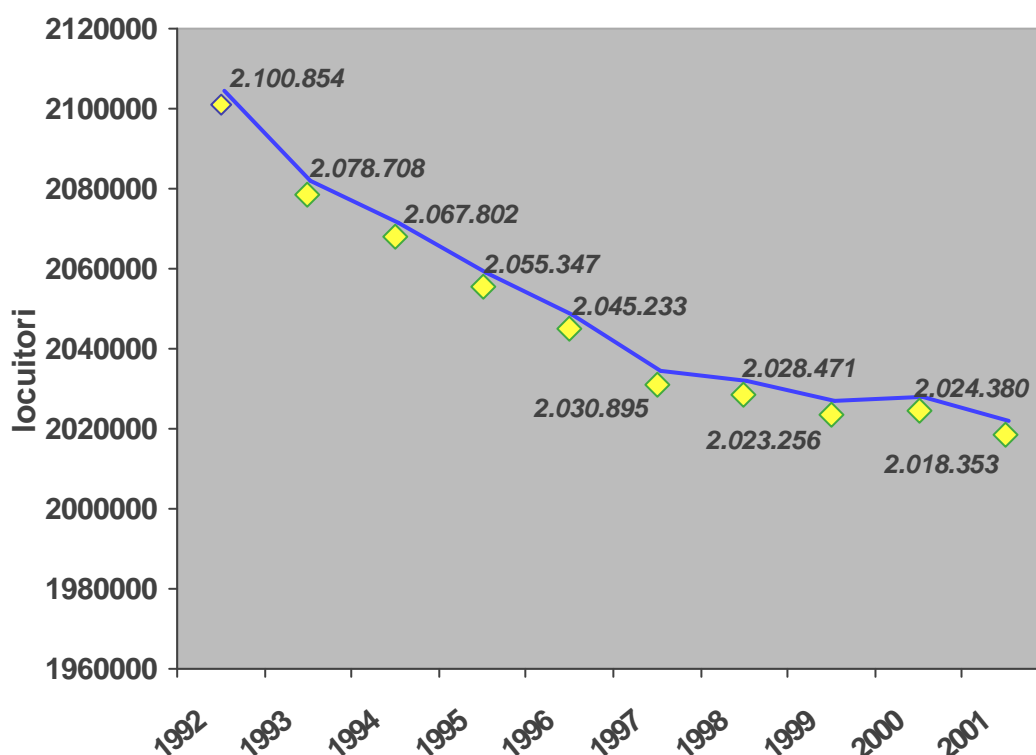
Populația

Resursa potențială deosebit de importantă pentru dezvoltarea comunităților rurale, populația din mediul rural al regiunii este în număr de 2.018.353 persoane, ceea ce reprezintă 58,35% din totalul populației acesteia.

Populația rurală a regiunii caracterizată de o scădere continuă se înscrie în tendința existentă la nivel național, numărul locuitorilor din mediul rural fiind în anul 2001 cu 4% mai mic decât în 1992.

Ponderele populației rurale în total populație regiune a avut aceeași tendință, aceasta scăzând de la 59% în 1992 la 58,4% în 2001.

DINAMICA POPULAȚIEI RURALE

Factorul cel mai important care a determinat reducerea populației rurale a fost migrația, fenomen demografic, social și economic complex cu implicații majore în evoluția numărului persoanelor domiciliat în mediul rural și în structura demografică a acestuia.

Un alt factor demografic care a avut un impact major asupra dinamicii populației rurale și a dimensiunii comunităților rurale din cadrul regiunii lă constituie sporul natural negativ.

Scaderea populatiei mediului rural a fost totodata însoțita de îmbatrânirea acesteia determinata de o serie de factori demografici si socio-economici.

Forta de munca

Forta de munca din mediul rural poarta amprenta specificului economiei rurale dominata de sectorul primar, aceasta constituind una din resursele cheie ale dezvoltarii rurale.

Populatia din mediul rural este ocupata preponderent în agricultura, cu statut de lucrator familial si dispune de un nivel de educatie mai redus comparativ cu mediul urban.

În mediul rural, asa cum reiese din tabelu de mai jos, rata de ocupare este mai ridicata decât în mediul urban, ir nivelul somajului mai redus.

Tabel nr.12

An	Rata de ocupare			Rata somajului		
	TOTAL	RURAL	URBAN	TOTAL	RURAL	URBAN
1997	50,3	53,4	46,0	3,6	2,9	4,5
1998	49,7	53,1	44,7	3,3	2,6	4,6
1999	49,1	53,8	42,5	3,8	2,5	5,7
2000	49,3	54,1	42,6	4,0	2,7	5,9
2001	49,2	53,4	43,2	3,5	2,8	4,6

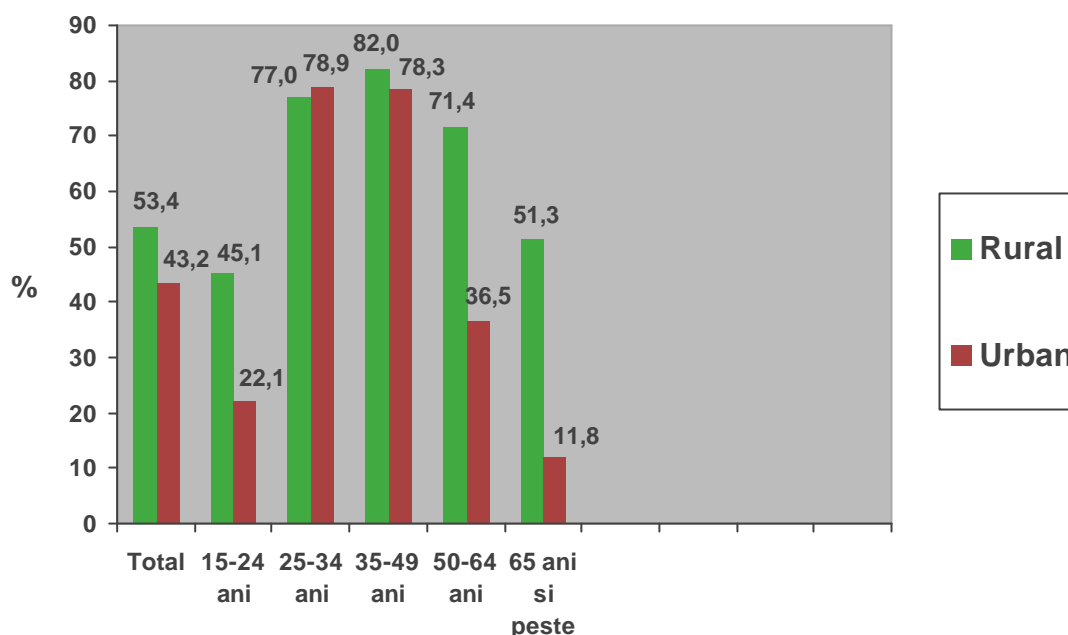
Efectul pozitiv furnizat de rata ridicata de ocupare si de nivelul redus al ratei somajului nu poate compensa alti factori specifici ocuparii, cu influenta negativa asupra nivelului de trai, precum ponderea mare a populatiei ocupate în agricultura, sezonalitatea acestei activitati, etc.

Rata ridicata de ocupare întâlnita în prezent în mediul rural este determinata de nivelul scazut al înzestrării tehnologice din agricultura, ceea ce determina populatia rurala sa desfasoare activitati cu productivitate redusa, generatoare de venituri mici.

Pe grupe de vârsta, rata de ocupare este mult mai ridicata în mediul rural pentru categoriile de tineri(15-24 ani) si vârstnici(peste 50 ani).

În mediul rural, proportia tinerilor ocupati este de 45,1%, fata de numai 22,1% în cel urban, aspectele comparative între mediul rural si cel urban cu privire la rata de ocupare pe grupe de vârsta fiind ilustrate în graficul urmator:

RATA DE OCUPARE A POPULATIEI RURALE PE GRUPE DE VÂRSTA

În mediul rural, agricultura domina ca activitate principală, ponderea detinută de aceasta la nivelul regiunii fiind de 48,1% din totalul populației ocupate.

O altă caracteristică a forței de muncă din mediul rural o constituie nivelul redus de pregătire a acesteia, cu influențe majore asupra productivității și a nivelului de trai.

Un ultim aspect legat de forța de muncă din mediul rural, rezultat în urma analizei distribuției pe grupe de vârstă îl constituie tendința de îmbătrânire a acesteia.

Infrastructura fizică și socială

În general mediul rural se confruntă cu lipsa unei rețele de drumuri satisfăcătoare, care ar putea asigura populației servicii utile pentru un mediu de viață modern.

Reteaua drumurilor publice județene și comunale au o lungime de 9.321 km reprezentând 78,8% din totalul rețelei naționale de drumuri.

Drumurile județene și comunale modernizate au o pondere de 8,35%, restul acestora fiind acoperite cu îmbracaminti usoare.

Sub aspectul stării tehnice majoritatea acestora sunt necorespunzătoare, fapt ce determină ca accesul la rețeaua națională de drumuri a populației rurale din unele comunități (în special în partea de sud a regiunii) să fie destul de scăzut.

Din punct de vedere al mijloacelor de comunicații, este de remarcat faptul că rețeaua unităților de poștă și de telefonie asigură un volum redus de servicii specifice acestui domeniu.

Acest aspect se datorează în principal faptului că la nivelul comunităților rurale infrastructura necesară conectării individuale lipsește sau este prea puțin dezvoltată.

Accesul mai redus al populației rurale la aceste mijloace moderne de comunicare, îngreuează posibilitățile locuitorilor din mediul rural de a dispune de informații necesare și de a asigura acestora un nivel de educație corespunzător.

În ceea ce privește *rețeaua și distribuirea apei potabile*, dintr-un total de 2.511 comunități rurale existente în regiune, 432 sunt alimentate cu apă potabilă în sistem centralizat.

Rețeaua publică de distribuire a apei potabile, capacitatea instalațiilor și volumul de apă potabilă distribuită consumatorilor casnici, nu pot asigura necesitățile edilitare ale populației rurale, atât ca număr de locuitori beneficiari, cât și ca proporție de localități rurale dotate.

Sub acest aspect, populația rurală nu este asigurată cu condiții acceptabile de trai, ea fiind dependentă de obținerea apei potabile din alte surse (fântâni, izvoare) care nu în toate cazurile asigură o apă potabilă corespunzătoare.

Și din punct de vedere al *rețelei de canalizare* a apelor uzate populația din mediul rural este dezavantajată, în regiune beneficiind de o astfel de rețea un număr de 52 comune.

Seviciile de distribuire a *gazelor naturale* sunt asigurate pentru un număr de 104 localități rurale situate preponderent în județele din nordul regiunii.

Această situație se datorează existenței în acea zonă a resurselor de gaze naturale.

Una din problemele mediului rural o constituie infrastructura socială, care la nivelul multor comunități rurale este slab dezvoltată.

Dacă infrastructura pentru educație din mediul rural este bine reprezentată la nivelul regiunii și poate susține desfășurarea în condiții relativ bune a actului educațional, nu același lucru se poate spune despre infrastructura de asigurare a asistenței medicale, care necesită investiții majore.

Concluziile relevante ale analizei mediului rural sunt:

- tendința de scădere și îmbatrânire a populației rurale
- ponderea ridicată a forței de muncă cuprinsă în activități agricole
- rata de ocupare a forței de muncă superioară mediului urban
- rata de ocupare ridicată a forței de muncă tinere
- nivel redus de pregătire a forței de muncă
- starea nesatisfăcătoare a rețelelor de drumuri
- gradul scăzut de dotare cu utilități publice
- infrastructura pentru educație satisfăcătoare
- grad scăzut al infrastructurii și serviciilor de asistență medicală

2.2.7 TURISMUL

Regiunea, datorita formelor variate de relief, conditiilor naturale deosebite si cadrului peisajistic pitoresc are un potential turistic considerabil.

Existenta în cadrul regiunii a unor valori si monumente culturale - istorice si a parcurilor naturale din Muntii Bucegi si Piatra Craiului determina gradul sporit de atractivitate turistica a acesteia.

Judetele Prahova, Arges si Dâmbovita, al caror grad de dezvoltare turistica este mai ridicat comparativ cu judetele din sudul regiunii, ofera o gama variata de servicii turistice, asigurând totodata practicarea urmatoarelor forme de turism: sporturi de iarna, cura si tratament balnear, etc.

Principalele puncte de atractie turistica pentru practicarea sporturilor de iarna si a turismului de weekend le constituie statiunile montane de pe Valea Prahovei-Masivul Bucegi, acestea dispunand de o retea hoteliera care acopera în mare parte necesitatile de cazare si de o infrastructura turistica adecvata.

Tratamentul balnear este asigurat în cadrul regiunii de catre 3 statiuni balneoclimaterice (Slanic - Prahova, Pucioasa si Amara), conditiile de cazare, dotarea bazelor de tratament si calitatea serviciilor oferite de catre acestea satisfacând într-o mica masura cerintele turistilor.

Zona din sudul regiunii, riverana fluviului Dunarea detine un potential turistic neexploatat suficient pâna în prezent, dar care în timp poate deveni prin investitii sustinute o alternativa la turismul clasic montan.

Reteaua de cazare turistica a regiunii cuprinde 336 unitati, din care 101 hoteluri si moteluri, 4 hanuri turistice, 25 cabane turistice, 5 campinguri, 89 vile si bungalouri, 23 tabere pentru tineret, 56 pensiuni turistice, 29 pensiuni agroturistice si 3 spatii de cazare pe nave.

Capacitatea de cazare existenta în regiune este de 21.321 locuri, indicele de utilizare a acesteia fiind de 29,2 %.

Concluziile relevante rezultate din analiza acestui domeniu sunt:

- ↗ grad redus de valorificare a potentialului turistic
- ↗ grad redus de utilizare a capacitatilor de cazare
- ↗ infrastructura turistica bine dezvoltata în partea de nord a regiunii
- ↗ posibilitatea practicarii majoritatii formelor de turism
- ↗ conditii neadecvate practicarii turismului balnear

2.2.78 MEDIUL

Calitatea mediului, functie de evaluarea gradului de poluare a componentelor sale individuale (aer, apa, sol, paduri etc.) difera de la o zona la alta, fiind determinata de specificul si particularitatile acestora.

Dupa anul 1990 conditiile de mediu au început sa fie gradual îmbunatatite prin cresterea investitiilor de protectie a mediului, îmbunatatirea si aplicarea legislatiei în domeniu si prin reducerea si chiar stoparea întreprinderilor poluante.

Gradul ridicat de industrializare a zonei din nordul regiunii si concentrarea în cadrul acesteia a unor activitati industriale poluante, fac ca în aceasta zona sa existe cele mai mari probleme pentru toate componentele de mediu, cu un impact negativ asupra calitatii vietii si a conditiilor de trai.

În cadrul acestei zone, judetul Prahova, caracterizat prin nivelul cel mai înalt de industrializare din tara, înregistreaza o poluare ridicata atât a aerului, cu sulfati în suspensie, aerosoli de acid sulfuric si pulberi cât si a solului, în special cu produse petroliere.

Starea tehnica necorespunzatoare a statiilor de tratare a apelor uzate menajere si industriale si folosirea unor tehnologii depasite, determina existenta unei poluari biologice si microbiologie avansate a râurilor colectoare.

Zonele agricole din Sudul României, datorita gradului scazut de industrializare sunt mai putin afectate de factorii poluanti caracteristici acesteia, dar în schimb suporta actiunea unor factori de mediu limitativi, cum sunt: eroziunea, saracia în substante nutritive si poluarea chimica, a caror efecte negative în productivitatea agricola si calitatea mediului de trai sunt evidente.

Folosirea pe scara larga a substantelor chimice pentru tratarea solurilor si a culturilor în contextul practicarii de-a lungul timpului a unei agriculturi intensive, a influentat negativ calitatea apelor subterane, gradul de poluare al acestora fiind destul de ridicat.

O problema deosebita o constituie depozitarea deseurilor menajere si nemenajere, regiunea dispunând de un numar redus de locuri de depozitare ecologica a acestora si care în general sunt localizate în centrele urbane.

Pâna în prezent, în cadrul regiunii nu exista un sistem complex si modern, care sa poata realiza separarea, procesarea, utilizarea si lichidarea deseurilor, inclusiv incinerarea acestora.

O alta problema actuala, este gradul de constientizare si nivelul de educatie scazut al populatiei cat si implicarea practica a acesteia în protejarea naturii si a mediului.

Concluziile relevante a acestui domeniu sunt:

- grad ridicat de poluare atuturor componentelor în judetele din nord
- poluare accentuata a solului în judetele din sud
- calitate relativ corespunzatoare a apelor râurilor
- poluare ridicata a apelor subterane

ANALIZA SWOT

Infrastructura

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existenta unor retele de drumuri nationale si europene si cai ferate modernizate ▪ Invecinarea la Sud cu fluviul Dunarea si existenta unor importante puncte de trecere a frontierei ▪ Existenta în cadrul Regiunii a aeroportului Bucuresti-Otopeni ▪ Existenta în regiune a unor segmente ale coridoarelor europene de transport IV si IX ▪ Acces rutier, feroviar si naval la Marea Neagra ▪ Existenta structurilor necesare întretinerii cailor de transport ▪ Existenta zonei libere Giurgiu ▪ Grad de acoperire ridicat cu retele de telecomunicatii ▪ Existenta resurselor naturale 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neutilizarea retelelor de cai ferate la adevarata capacitate ▪ Conditii tehnice precare a drumurilor locale ▪ Facilitati portuare pe Dunare nefolosite ▪ Utilitati publice urbane degradate ▪ Dezvoltare slaba a infrastructurii sociale în mediul rural ▪ Penetrare scazuta a retelei de alimentare cu gaze naturale ▪ Cursuri de apa neregularizate în unele zone ▪ Contaminarea pânzei freatice cu produse chimice si compusi organici
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Construirea autostrazilor (Constanta – Bucuresti , Giurgiu – Bucuresti) ▪ Modernizarea infrastructurii de transport ▪ Cresterea transportului de marfuri si persoane pe Dunare ▪ Cooperare trasfrontaliera ▪ Dezvoltarea industriei turistice ▪ Implementarea Programului ISPA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deplasarea transportului feroviar spre cel rutier ▪ Diminuarea volumului transportului de marfuri si calatori ▪ Deteriorarea conditiilor de trai si de mediu ▪ Atractivitate scazuta pentru investitii si dezvoltarea afacerilor

Dezvoltarea Afacerilor

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profil economic si diversificat al Regiunii ▪ Existenta si varietatea resurselor naturale ▪ Potential agricol si zootehnic deosebit ▪ Potentialul oferit de Dunare pentru transport, turism si pescuit ▪ Existenta unor societati private reprezentative cu capital strain sau mixt ▪ Potential turistic diversificat ▪ Existenta bazei de cercetare functionale în domeniul agricol si utilajului petrolier ▪ Forta de munca calificata în sectoare industriale traditionale 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel scazut al atragerii investitiilor straine <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tendinta de declin a industriei traditionale ▪ Insuficienta infrastructura de sustinere si facilitati pentru sectorul privat <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa marketingului si promovarii regionale ▪ Existenta zonelor monoindustriale ▪ Slaba dezvoltare a sectorului de servicii ▪ Acces si circulatie slaba a informatiilor
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea si cresterea competitivitatii sectorului IMM ▪ Îmbunatatirea cooperarii între mediul de afaceri si administratia publica ▪ Dezvoltarea si utilizarea potentialului oferit de domeniul cercetarii ▪ Dezvoltarea de activitati specifice sectorului IT ▪ Dezvoltarea si valorificarea potentialului turistic ▪ Producerea si marketingul produselor agricole cu valoare adaugata ridicata <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea sectorului privat axat pe exploatarea resurselor naturale existente ▪ Dezvoltarea cooperarii economice transfrontaliere 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stagnarea patrunderii capitalului strain ▪ Dezvoltare redusa a economiei rurale ▪ Cadru legislativ instabil si complex ▪ Fenomenul coruptiei si functionarea economie subterane

Dezvoltare Rurala si Agricultura

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pondere ridicata a terenului arabil în total agricol ▪ Fertilitate ridicata a pamântului ▪ Forta de munca calificata în agricultura ▪ Sectorul privat detine majoritatea suprafetelor agricole ▪ Pondere ridicata a activitatilor neagricole (în partea de nord a Regiunii) ▪ Existenta infrastructurii pentru irigatii ▪ Existenta unor structuri embrionice în domeniul agroturismului ▪ Mediu de viata nepoluant ▪ Traditii istorice si culturale nealterate ▪ Grad ridicat de electrificare a gospodariilor ▪ Accesibilitate buna la retelele de telefonie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastructura fizica de acces si sociala slab dezvoltata ▪ Lipsa oportunitatilor de angajare ▪ Pondere redusa a activitatilor neagricole (în partea de sud a Regiunii) ▪ Insuficienta folosire a tehnologiilor moderne de cultivare a pamântului ▪ Lipsa managementului performant ▪ Lipsa fortei de munca specializate în alte domenii (nonagricole) ▪ Oportunitati inegale pentru femei ▪ Calitatea scazuta a vietii ▪ Nivel scazut al educatiei ▪ Productivitate si profitabilitate scazuta ▪ Acces greu la pietele de desfacere ▪ Putere financiara scazuta a populatiei ▪ Lipsa societatii civile
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea sectorului IMM în domenii productive si de servicii, specifice mediului rural ▪ Diversificarea produselor agricole si animaliere ▪ Dezvoltarea culturilor agricole si legumicole organice ▪ Dezvoltarea agroturismului si protejarea traditiilor istorice si culturale ▪ Implementarea Programului SAPARD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neutilizarea pamântului la adevaratul sau potential ▪ Fragmentarea exploatatii agricole ▪ Dezvoltare lenta a economiei rurale ▪ Cresterea disparitatilor între comunitati ▪ Migrarea tinerilor catre zonele urbane

Resurse Umane

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predominarea fortei de munca tânara ▪ Pondere ridicata a populatiei ocupate(in partea de nord a Regiunii) ▪ Existenta programelor de formare si reconversie profesionala ▪ Grad ridicat de cuprindere în învățământul general si liceal ▪ Existenta institutiilor de învățământ superior si a centrului universitar Bucuresti ▪ Existenta Programelor de formare continua si de învățământ la distanta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scaderea populatiei active si ocupate ▪ Pondere scazuta a populatiei ocupate cu studii superioare ▪ Lipsa oportunitatilor de angajare în special în mediul rural ▪ Lipsa de motivatie materiala a somerilor ▪ Insuficienta armonizare a sistemului educational cu cerintele pietei muncii si dezvoltarii viitoare a societatii ▪ Conditii insuficiente pentru integrarea grupurilor dezavantajate ▪ Capacitate si structura inegala si insuficienta a serviciilor si facilitatilor sociale ▪ Lipsa unor centre regionale de orientare, formare si reconversie profesionala
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Imbunatatirea sistemului educational ▪ Orientarea programelor spre specializari în domeniile cerute de piata fortei de munca ▪ Dezvoltarea antreprenoriatului ▪ Programe de includere sociala în mod egal în piata fortei de munca, a femeilor si barbatilor ▪ Cooperarea cu alte tari în domeniul educatiei si formarii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Subestimarea problemelor sistemului educational ▪ Adâncirea dezechilibrului pe piata muncii între cerere si oferta ▪ Adâncirea si aparitia unor noi fenomene sociale ▪ Cresterea somajului în rândul absolventilor de liceu si de institutii de învățământ superior ▪ Migrarea fortei de munca înalt calificata

CAPITOLUL 3

STRATEGIA REGIONALA

PRIORITATI SI MASURI

---

1. INTRODUCERE

Strategia regionala prin structura si orientarea ei urmareste integrarea aspiratiilor de dezvoltarea a regiunii in contextul strategiei de aderare a romaniei la uniunea Europeana.

Inceputa in anul 2003, dezvoltarea strategiei a continuat procesul de analiza socio-economica desfasurat pa parcursul anului 2002 si inceputul anului 2003.

Realizata sub coordonarea Agentiei pentru Dezvoltare Regionala, asistata de twinningul regional si de proiectul Departamentului pentru Dezvoltare Internationala al Marii Britanii (DfID), strategia este rezultatul activitatilor comune si convergente ale partenerilor regionali, baza de fundamentare constituind-o informatiile furnizate de acestia si datele statistice existente.

Forma prezenta constituie rezultatul procesului de analiza si consultare dintre parteneri in cadrul intalnirilor de lucru a Grupurilor de parteneriat locale si pe prioritati si in cele doua Conferinte regionale ale parteneriatului.

Elaborata pe baza unei abordari logice, structura strategiei este bazata pe avantajele comparative ale regiunii, pe punctele tari si pe oportunitatile identificate.

Scopul ei este de a obtine prin stimularea potentialelor de dezvoltare efecte economice si sociale pozitive in beneficiul intregii regiuni, prezentand in acest context obiectivele tintite si instrumentele necesare indeplinirii lor.

Elaborata ca un cadru de interventie, strategia poate constitui pentru institutiile si organizatiile partenere, dar nu numai pentru acestea, un punct de plecare sau o baza pentru formularea si definirea propriilor planuri de actiune.

2. OBIECTIVELE STRATEGICE

Situatia curenta din cadrul Regiunii 3 Sud Muntenia solicita schimbari semnificative pentru îmbunatatirea conditiilor socio-economice ale acesteia.

Confruntata cu o serie de probleme generate de restructurarea industrială si de procesul de tranzitie la economia de piata, regiunea dispune de un potential real de dezvoltare economica si de un potential uman competitiv.

Reducerea treptata pâna la eliminare a problemelor regiunii presupune o schimbare fundamentală a performanței și eficienței economiei. Aceasta trebuie bazată pe valorificarea resurselor proprii și pe adoptarea unei concepții inovatoare susținute de folosirea tehnologiilor moderne.

Concentrarea eforturilor trebuie menținută asupra zonelor cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare durabilă.

Obiectivul general al Planului de Dezvoltare al Regiunii 3 Sud Muntenia, pentru perioada 2004-2006, care exprimă opțiunea strategică pentru dezvoltare și pentru facilitarea integrării interne și externe este:

Îmbunătățirea semnificativă a capacității regiunii pentru generarea și susținerea dezvoltării socio-economice durabile și echilibrate.

Strategia, reliefând sensul diversificat al dezvoltării socio-economice, urmărește obținerea următoarelor obiective calitative:

- Ridicarea standardului de viață
- Crearea și menținerea de noi locuri de muncă
- Îmbunătățirea calității mediului
- Competitivitatea internă și internațională

Acestea vor fi obținute prin diversificarea și modernizarea sectoarelor economice tradiționale pe de o parte, iar pe de altă parte prin:

- identificarea și dezvoltarea de noi sectoare viabile,
- dezvoltarea serviciilor și
- o economie rurală mai diversificată.

În baza analizei de potențial și a analizelor SWOT obiectivele calitative solicită ca abordarea strategiei să se facă prin acțiuni directe și prin concentrarea resurselor asupra următoarelor obiective strategice:

Cresterea gradului de atractivitate al regiunii prin:

- ◆ Dezvoltarea unui mediu sanatos de viață pentru populație
- ◆ Diminuarea impactului negativ al surselor de poluare asupra mediului;
- ◆ Dezvoltarea de noi atracții turistice și susținerea celor existente, în special prin inițiative legate de conservarea patrimoniului cultural-istoric și a mediului.
- ◆ Continuă modernizare și extindere a infrastructurii de telecomunicații și încurajarea utilizării efective;
- ◆ Modernizarea și extinderea rețelelor de utilități publice;
- ◆ Îmbunătățirea calității și eficienței infrastructurii de transport;
- ◆ Furnizarea unor servicii de calitate pentru vizitatorii din regiune.

Cresterea identitatii si durabilitatii economice, sociale si culturale a spatiilor rurale prin :

- ◆ Diversificarea, modernizarea si cresterea eficientei sectorului agricol.
- ◆ Diversificarea si promovarea activitatilor economice alternative neagricole, incluzând utilizarea inovativa a terenurilor, activitati de tip industrial si de procesare, agroturism, prestarea de servicii etc. ;
- ◆ Pastrarea si accentuarea identitatii socio-economice;
- ◆ Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii sociale;
- ◆ Dezvoltarea potentialului uman;
- ◆ Conservarea si dezvoltarea zonelor cu potential natural si pesaiger;
- ◆ Dezvoltarea si îmbunatatirea infrastructurii de transport, de utilitati si telecomunicatii;

Diversificarea si extinderea mediului de afaceri al regiunii prin:

- ◆ Cresterea numarului de IMM-uri si a competitivitatii lor în sectoarele economice cu potential pentru dezvoltare durabila, inclusiv turismul.
- ◆ Îmbunatatirea marketingului pentru serviciile si produsele din regiune (inclusiv turismul) si utilizarea tehnologiei informatiei
- ◆ Cresterea numarului de investitii (interne si straine) în regiune;
- ◆ Sustinerea cooperarii interregionale si internationale între companii;
- ◆ Promovarea cercetarii, inovarii si a transferului de tehnologie în sectorul industrial.

Întarirea stabilitatii economice si sociale a regiunii prin:

- ◆ Diversificarea, modernizarea si întarirea structurilor economice locale ;
- ◆ Cresterea calitatii managementului afacerilor si a spiritului antreprenorial;
- ◆ Îmbunatatirea calitatii fortei de munca si orientarea acesteia în concordanta cu cererile pietei;
- ◆ Dezvoltarea a infrastructurii de consiliere pentru somei si pentru reorientarea muncitorilor din industriile în declin.

3. PRIORITATI SI MASURI (conducatorii schimbarii)

Obiectivele si scopul strategiei poate fi obtinut prin structurarea si orientarea acesteia spre acele domenii care pot genera activitati noi, crestere si stabilitate socio-economica.

În contextul de mai sus parteneriatul regional a indentificat pe baza concluziilor rezultate din analiza de potential a regiunii urmatoarele patru domenii prioritare spre care vor fi cocentrate, în vederea atingerii scopului propus eforturile de sustinere:

- **DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII**
- **DEZVOLTAREA AFACERILOR**
- **DEZVOLTAREA RURALA**
- **DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE**

Problemele legate de protectia mediului nu fac obiectul unei prioritati distincte, ele fiind tratate în cadrul prioritatilor mentionate.

Fiecare prioritate contine un pachet de masuri concrete, elaborate astfel încât sa asigure o orientare integrata si coerenta a fondurilor de finantare si a caror aplicare va conduce la îmbunatatirea situatiei economice, sociale si institutionale în regiune.

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII

Obiectiv:

Asigurarea conditiilor fizice pentru o economie si un mod de viata modern.

Acesta include aspecte ale infrastructurii fizice de acces; aspectele economice ale transportului; aspecte legate de infrastructura tehnica si îmbunatatirea conditiilor de mediu si aspecte legate de infrastructura necesara dezvoltarii si cresterii gradului de utilizare a Tehnologiei Comunicatiei si Informatiei.

Infrastructura, element cheie al prosperitatii economice si al competitivitatii regiunii necesita investitii majore pentru eliminarea barierelor economice si sociale generate de aspectele negative existente în toate domeniile acoperite de aceasta.

Motivatia celor de mai sus în contextul cresteii atractivitatii si dezvoltarii regiunii este data de urmatoarele necesitati identificate:

INFRASTRUCTURA FIZICA DE ACCES

- facilitarea accesului spre zonele cu potential de dezvoltare economica si turistica
- îmbunatatirea transportului de bunuri si persoane
- atragerea si retinerea investitiilor
- conectarea comunitatilor urbane si în special al celor rurale la reseaua de drumuri nationale si internationale
- accesul la coridoarele de transport europene
- dezvoltarea cooperarii transfrontaliere

INFRASTRUCTURA TEHNICA

- asigurarea conditiilor necesare dezvoltarii initiativelor economice
- asigurarea unui climat optim necesar desfasurarii în bune conditii a activitatilor sociale si economice si ridicarii standardului de viata
- reducerea gradului de poluare si protejarea mediului

INFRASTRUCTURA TEHNOLOGIEI COMUNICATIEI SI INFORMATIEI

- dezvoltarea procesului educational în mediul urban si rural
- facilitarea accesului la rețeaua de informatii

DEZVOLTAREA AFACERILOR

Obiectiv:

Asigurarea unui climat favorabil îmbunătățirii performanțelor economice ale regiunii

În contextul obiectivului vizat, aceasta prioritate este orientată și urmărește revigorearea sectorului industrial tradițional, dezvoltarea IMM-urilor productive și a serviciilor.

Legat de aceste 3 domenii, vitale pentru îmbunătățirea situației economice și sociale din regiune, se au în vedere următoarele:

- creșterea competitivității și eficienței activităților economice în scopul creșterii veniturilor locale și a oportunităților de angajare pentru locuitorii regiunii
- încurajarea începerii de noi afaceri și îmbunătățirea performanțelor celor existente
- dezvoltarea de noi tehnologii
- stimularea folosirii pe scară largă a Tehnologiei Informatiei
- diversificarea bazei industriale
- exploatarea oportunităților pietei
- reducerea efectelor negative generate de procesul de tranziție și de restructurare economică
- valorificarea superioară a potențialului economic al regiunii
- crearea unui mediu favorabil investițiilor indigene și străine
- echilibrarea dezvoltării economice a zonelor din cadrul regiunii
- îmbunătățirea condițiilor de mediu și a imaginii regiunii

DEZVOLTAREA RURALA SI EFICIENTIZAREA AGRICULTURII

Obiectiv:

Cresterea gradului de participare al comunitatilor rurale si al agriculturii la economia regiunii

Atingerea obiectivului vizat, în contextul multiplelor probleme existente în mediul rural si în agricultura, necesita interventii radicale si eforturi sustinute.

Prioritatea urmareste eliminarea barierelor care în timp au contribuit la îngreunarea procesului de dezvoltare economica si sociala a mediului rural si a agriculturii si promovarea unor actiuni care pot contribui la schimbarea imaginii si la revigorarea acestora.

Parte componenta a masurilor din cadrul acestor prioritati, actiunile ce vor fi întreprinse vizeaza urmatoarele domenii si aspecte:

- infrastructura fizica de acces
- infrastructura tehnica si de sustinere a activitatilor
- cooperarea
- mediul
- cultura si educatie
- sanatate
- agroturismul
- dezvoltarea serviciilor si IMM-urilor productive
- diversificarea activitatilor economice
- valorificarea superioara a resurselor locale
- îmbunatatirea activitatilor de prelucrare si a marketingului produselor agricole si neagricole
- cresterea competitivitatii agriculturii si diversificarea acesteia

DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Obiectiv:

Asigurarea de resurse umane flexibile, capabile si moderne, necesare sustinerii dezvoltarii economice si sociale durabile

Factor determinant si cu influente majore în progresul economic si social al regiunii, domeniul resurselor umane necesita o atentie deosebita si o abordare care sa-i permita adaptarea la schimbarile economice si la cerintele pietei muncii.

Ca raspuns la aspectele de mai sus, masurile din cadrul acestei prioritati urmaresc sa acopere si bazate pe activitati concrete sa contribuie la :

- calificarea, competitivitatea si flexibilitatea fortei de munca

- creșterea calitatii sistemului educatiional si de instruire si adaptarea acestuia la prezentele si viitoarele cerinte ale pietei muncii
- creșterea cooperarii între sistemul de învățământ, mediul antreprenorial si agentiile de angajare a fortei de munca
- mobilitatea fortei de munca
- diminuarea problemelor sociale
- crearea de conditii optime de dezvoltare a resurselor umane

1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII

Masura 1.1 Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii de transport locale si regionale, inclusiv infrastructura portuara.

Masura 1.2 Dezvoltarea si îmbunatatirea utilitatilor publice, inclusiv infrastructura de comunicatii si tehnologia informatiei.

Masura 1.3 Modernizarea si îmbunatatirea infrastructurii sociale.

Masura 1.4 Reducerea impactului negativ al activitatilor umane asupra mediului înconjurator.

2. DEZVOLTAREA AFACERILOR

Masura 2.1 Dezvoltarea microîntreprinderilor si a IMM-urilor.

Masura 2.2 Reamenajarea zonelor industriale neutilizate în vederea introducerii în domeniul productiv.

Masura 2.3 Sustinerea investitiilor în turism si a initiativelor privind protejarea patrimoniului cultural istoric

Masura 2.4 Promovarea cooperarii interne si internationale.

3. DEZVOLTAREA RURALA SI EFICIENTIZAREA AGRICULTURII

Masura 3.1 Dezvoltarea si îmbunatatirea infrastructurii fizice si sociale a comunitatilor rurale.

Masura 3.2 Dezvoltarea IMM-urilor cu activitati bazate pe valorificarea resurselor locale

Masura 3.3 Cresterea competitivitatii, calitatii si diversificarea agriculturii.

4. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Măsura 4.1 Adaptarea continuă și structurarea sistemului educațional și de pregătire profesională în conformitate cu cerințele pieței muncii.

Măsura 4.2 Dezvoltarea de politici active pentru angajare.

Măsura 4.3 Promovarea programelor de dezvoltare socială.

Masura 1.1 Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii de transport locale si regionale, inclusiv infrastructura portuara

Descriere si argumentare

Infrastructura de transport prin beneficiile pe care le aduce, constituie un element cheie al prosperitatii economice si al competitivitatii regiunii.

Aceasta masura urmareste sa puna în lumina problemele socio-economice cheie din cadrul regiunii legate de transport în general.

Asigurarea transportului în regiune este importanta pentru atragerea si retinerea investitiilor, conduce si sustine cresterea economica si faciliteaza comunitatilor si locuitorilor acestora accesul spre oportunitati de participare la economia regiunii.

Orasele regiunii, ca poli ai dezvoltarii economice, impune în vederea asigurarii legaturilor între ele si cu principalele centre economice ale tarii existenta unor bune retele de transport.

Partea de sud a regiunii si în special zonele rurale, datorita densitatii reduse a drumurilor, starii necorespunzatoare a acestora si lipsei unor retele strategice sunt percepute ca locuri neatractive pentru investitii.

Pentru schimbarea acestei imagini si în scopul asigurarii prezentei si participarii active în economia regiunii a comunitatilor urbane si rurale din aceasta zona, este necesara îmbunatatirea si modernizarea retelelor de drumuri si asigurarea unui transport adecvat.

Existenta în partea de sud a regiunii a fluviului Dunarea si a porturilor fluviale, constituie pentru aceasta zona un real avantaj datorita oportunitatilor de transport intern si international si de crestere economica oferite de acestea.

În scopul valorificarii acestor oportunitati este necesara îmbunatatirea infrastructurii portuare si dezvoltarea continua a acesteia.

Obiective

- asigurarea unui transport eficient al oamenilor, bunurilor si materiilor prime
- facilitarea importului si exportului de bunuri si servicii
- fluidizarea traficului si cresterea gradului de securitate al transportului

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentelor de finantare Phare si ISPA vor acoperi urmatoarele:

- modernizarea drumurilor de acces spre zonele cu potential de dezvoltare economica si spre zone si obiective turistice de interes regional si national
- modernizarea drumurilor de legatura între comunitati si de acces a acestora la reseaua de drumuri nationale
- modernizarea drumurilor de interes regional si national

- îmbunătățirea infrastructurii portuare, vizând amenajarea cheiurilor, platformelor și a căilor de acces interne

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- creșterea gradului de atractivitate pentru investiții
- dezvoltarea legăturilor comerciale
- revigorarea economică și socială a zonelor din cadrul regiunii
- valorificarea zonelor cu potențial de dezvoltare

Masura 1.2 Dezvoltarea si îmbunatatirea utilitatilor publice, inclusiv infrastructura de comunicatii si tehnologia informatiei

Descriere si argumentare

Utilitatile publice, datorita rolului major pe care îl au în revigorarea regiunii si cresterea performantelor economice ale acesteia, necesita o atentie deosebita, asigurarea si îmbunatatirea acestora contribuind la dezvoltarea economica a regiunii, la cresterea standardului de viata a locuitorilor si la protejarea mediului.

Centrele urbane din cadrul regiunii, poli de concentrare a activitatilor economice si sociale si totodata conducatori ai procesului de schimbare, necesita multiple interventii care sa asigure modernizarea si extinderea utilitatilor publice.

Lipsa sau insuficienta utilitatilor publice din comunitatile rurale, necesita investitii majore în acest domeniu în scopul asigurarii comunitatilor rurale conditii optime de dezvoltare socio-economica si pentru a facilita prezenta si participarea cât mai activa a acestora la economia regiunii.

În scopul îmbunatatirii performantelor economice trebuie acordata o atentie deosebita dezvoltarii retelelor de comunicatii si de acces la informatii.

Evolutia ascendenta înregistrata de domeniul tehnologiei informatiei si comunicatiilor si contributiile majore pe care acesta le are la îmbunatatirea performantelor economice, la furnizarea de servicii publice mai bune si a unui învățământ modern si eficient, impune modernizarea si generalizarea acestui sistem în centrele urbane si dezvoltarea accelerata a acestuia în comunitatile rurale.

Obiective

- asigurarea necesarului de apa în domeniul economic si social
- cresterea calitatii apei potabile si a gradului de epurare a apelor uzate
- extinderea utilizarii gazului metan în domeniul economic
- cresterea ariei de acoperire a rețelei de telecomunicatii si de transmitere a informatiilor

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- modernizarea si extinderea rețelelor de alimentare cu apa potabila
- modernizarea si construirea de statii de tratare a apei potabile si de epurare a apelor uzate
- extinderea rețelelor de alimentare cu gaz metan pentru sectoarele economice
- modernizarea si extinderea rețelelor din domeniul tehnologiei informatiei

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- dezvoltarea economica si sociala a comunitatilor locale
- cresterea gradului de atractivitate pentru investitii
- cresterea gradului de confort si reducerea riscului de îmbolnavire a populatiei

Masura 1.3 Modernizarea si îmbunatatirea infrastructurii sociale.

Descriere si argumentare

Succesul economiei regionale depinde în mare masura de existenta unei bune infrastructuri sociale si de modul în care aceasta raspunde nevoilor individuale ale populatiei.

Grija fata de populatie trebuie sa se reflecte în asigurarea conditiilor de educare si formare, de recreere si culturalizare, de locuit si întreținerea starii de sanatate a acesteia.

Toate acestea sunt necesare pentru crearea unui mediu sanatos care sa permita comunitatilor desfasurarea în bune conditii a activitatilor economice si sociale.

În contextul de mai sus, si tinând cont de situatia existenta atât în mediul urban dar mai ales în cel rural privind starea fizica si dotarea institutiilor sociale, sunt necesare actiuni menite sa contribuie la modernizarea si dezvoltarea acestora.

Obiective

- asigurarea conditiilor optime de educare si formare
- îmbunatatirea conditiilor de desfasurare a activitatilor medicale si sociale
- cresterea gradului de performanta a activitatilor umane

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- modernizarea scolilor din învățământul primar si liceal
- modernizarea spitalelor, a centrelor de ocrotire sociala si dotarea acestora
- modernizarea zonelor de recreere urbane

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- reducerea numarului de scoli cu spatii improprie desfasurarii activitatilor educationale
- asigurarea conditiilor optime desfasurarii actului educational, a serviciilor medicale si de ocrotire sociala
- îmbunatatirea performantelor individuale
- cresterea productivitatii muncii

Masura 1.4 Reducerea impactului negativ al activitatilor umane asupra mediului înconjurator

Descriere si argumentare

Revigorarea economica a regiunii, impune asigurarea unui climat favorabil si optim de desfasurare a activitatilor economice si sociale.

Regenerarea comunitatilor urbane si rurale implica pe lânga alte activitati si activitatea de protejare a mediului din cadrul acestora.

În contextul de mai sus, si tinând cont de situatia existenta atât în mediul urban dar mai ales în cel rural privind lipsa infrastructurii de colectare si depozitare a deeurilor menajere, sunt necesare actiuni menite sa contribuie la dezvoltarea si modernizarea acestora.

Totodata reducerea si eliminarea problemelor generate de modul de gestionare a deeurilor menajere, presupune o schimbare fundamentala a managementului acestora, structurarea si orientarea activitatilor de colectare si depozitare spre eficientizarea acestui proces, cu implicatii majore în mediul economic si social al comunitatilor.

Obiective

- asigurarea conditiilor de colectare, depozitare si reciclare a deeurilo menajere
- reducerea impactului asupra mediului
- reducerea volumului de deseuri biodegradabile

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- dezvoltarea si reabilitarea sistemului de salubritate
- înfiintarea de rampe ecologice pentru deseuri menajere
- activitati de sortare si reciclare a deeurilor menajere

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- cresterea gradului de confort si reducerea riscului de îmbolnavire a populatiei
- cresterea gradului de atractivitate a comunitatilor
- revigorarea economica si sociala a comunitatilor

Masura 2.1 Dezvoltarea microîntreprinderilor si a IMM-urilor.

Descriere si argumentare

În contextul procesului continuu de regenerare economica a regiunii vizat de strategie , aceasta masura, prin activitatiile pe care le acopera urmareste dezvoltarea si întarirea sectorului IMM-urilor.

Restructurarea si transformarea economiei regiunii impune o orientare noua de dezvoltare interna si externa îndreptata spre facilitarea aparitiei de noi afaceri si generarea de noi oportunitati de angajare.

Dezvoltarea sectorului IMM, instrument de stabilizare si motivare pentru politica regionala, are o importanta deosebita pentru viitorul regiunii, aceasta urmarind cresterea calitativa si numerica a IMM-urilor .

Numarul si desitatea redusa a IMM-urilor în special în partea de sud a regiunii, existenta zonelor monoindustriale si a unei infrastructuri de dezvoltare insuficiente si neechilibrate, impune cresterea numerica a acestora si orientarea lor spre zonele si domeniile cu potential de dezvoltare.

Pentru a putea face fata competitivitatii interne si externe si pentru a raspunde cerintelor impuse de regulile economiei de piata este necesara cresterea calitativa a IMM-urilor.

Aceasta masura urmareste solutionarea problemelor cu care se confrunta sectorul IMM, prin orientarea actiunilor spre principalele domenii care determina functionalitatea si performantele acestuia.

Obiective

- diversificarea economiei regionale
- cresterea gradului de competitivitate a IMM-urilor
- îmbunatatirea tehnologiilor de productie si a calitatii produselor

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- activitati menite sa asigure dezvoltarea IMM-urilor existente si înfiintarea de noi IMM-uri în domenii precum:
  - industria prelucratoare (sectoare de interes regional)
  - sectorul constructiilor
  - sectorul serviciilor
  - turism
  - tehnologia informatiei
- servicii de consiliere si training
- centre de consultanta si promovare a afacerilor

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- creșterea parteneriatelor de afaceri
- îmbunătățirea și dezvoltarea activităților de marketing
- revigorarea economică și socială a zonelor din cadrul regiunii
- întărirea sectorului privat

Măsura 2.2 Reamenajarea zonelor industriale neutilizate în vederea introducerii în domeniul productiv.

Descriere și argumentare

Această măsură urmărește dezvoltarea capacității regiunii de a susține creșterea economică.

Dezvoltarea continuă a regiunii orientată spre o structură și reprezentare bună a sectorului IMM la nivelul acesteia, necesită îmbunătățiri radicale a locurilor și premisei pentru afaceri.

Importante zone ale regiunii cu potențial de dezvoltare sunt caracterizate de existența unui număr semnificativ de clădiri și locuri cu probleme de reabilitare fizică complexe.

Mentineră stării fizice actuale și neintroducerea lor în circuitul productiv afectează într-o proporție mare dezvoltarea afacerilor și creșterea economică.

Îmbunătățirea imaginii regiunii și creșterea gradului de atractivitate a acesteia impune reamenajarea și reorientarea spațiilor productive și zonelor aferente nefolosite spre alte domenii de activitate, contribuind astfel la crearea de noi premise pentru afaceri, la regenerarea economică și a mediului din aceste zone.

Obiective

- îmbunătățirea infrastructurii de afaceri a comunităților locale
- îmbunătățirea condițiilor de mediu în zonele cu probleme
- îmbunătățirea imaginii zonelor cu probleme

Domenii de acțiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finanțare Phare vor acoperi următoarele:

- activități de ecologizare a zonelor aferente întreprinderilor închise
- înființarea de incubatoare de afaceri și parcuri industriale

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- revigorarea economică și socială a zonelor cu probleme din cadrul regiunii
- întărirea sectorului privat
- creșterea gradului de sănătate a populației

Masura 2.3 Sustinerea investitiilor în turism si a initiativelor privind protejarea patrimoniului cultural istoric

Descriere si argumentare

Cresterea potentialului turistic si dezvoltarea turismului constituie o cale strategica de revitalizare a regiunii, turismul putând deveni o alternativa de dezvoltare generala economica a multor localitati si zone ale acesteia.

Regiunea dispune de zone turistice recunoscute pe plan intern si international care permit practicarea diverselor forme de turism, dar al caror potential nu este pe deplin valorificat.

În contextul de mai sus, dezvoltarea turismului prin cresterea calitativa a serviciilor turistice, în scopul atragerii suplimentare de vizitatori, necesita îmbunatatirea infrastructurii turistice si de acces .

Actiuni de îmbunatatire a infrastructurii turistice si de acces sunt necesare si în alte zone care dispun de potential turistic insuficient exploatat pâna în prezent, în vederea atragerii si facilitarii accesului turistilor.

Aceasta masura prin actiunile pe care le acopera urmareste cresterea atractiilor turistice si favorizarea dezvoltarii sectorului privat în acest domeniu.

Obiective

- valorificarea superioara al potentialului turistic
- îmbunatatirea conditiilor de mediu a zonelor turistice
- îmbunatatirea calitatii atractiilor turistice
- îmbunatatirea imaginii zonelor turistice
- dezvoltarea initiativelor turistice durabile

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- îmbunatatirea infrastructurii de acces în zonele turistice
- reabilitarea zonelor cu valoare turistica ridicata
- reabilitarea zonelor cu valoare culturala si istorica
- dezvoltarea infrastructurii turistice a zonelor cu grad sporit de atractivitate

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- dezvoltarea economica si sociala a zonelor turistice
- cresterea gradului de atractivitate pentru investitii si turisti
- îmbunatatirea conditiilor de petrecere a timpului liber

Masura 2.4 Promovarea cooperarii interne si internationale

Descriere si argumentare

În contextul economic actual intern si international, succesul si prosperitate regiunii depinde de cresterea performantelor economice si afacerilor din cadrul acestei.

În sprijinul acestei idei, aceasta masura urmareste stabilirea cailor necesare atragerii si retinerii investitiilor in cadrul regiunii.

Una din constrângerile majore în dezvoltarea economica a regiunii o constituie accesul limitat al întreprinderilor din sectorul privat la servicii avansate de sprijin al afacerilor. Lipsa unui sistem care sa permita dezvoltarea de afaceri si parteneriate viabile, constituie un handicap pentru sectorul privat din regiune, pe care aceasta masura, prin actiunile pe care le acopera urmareste promovarea de noi oportunitati de piata, stimularea relatiilor de afaceri si cooperarea între firme.

Pentru a putea face fata competitivitatii interne si externe si pentru a raspunde cerintelor impuse de regulile economiei de piata este necesar ca pe baza cooperarii sa dezvolte potentialul întreprinderilor viabile, îmbunatatirea calitatii produselor si a marketingului acestora si îndeplinirea de catre întreprinderi a standardelor tehnice si de calitate.

Obiective

- dezvoltarea de noi oportunitati de afaceri
- stimularea relatiilor parteneriale
- îmbunatatirea calitatii produselor
- facilitarea accesului la piete si informatii

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- transfer de tehnologii
- participarea la târguri si expozitii nationale si internationale
- promovarea imaginii întreprinderilor
- accesul la informare si comunicare

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- întarirea mediului de afaceri al regiunii
- dezvoltarea economica si sociala a zonelor
- dezvoltarea relatiilor comerciale

Masura 3.1 Dezvoltarea si îmbunatatirea infrastructurii fizice si sociale a comunitatilor rurale

Descriere si argumentare

Dezvoltarea economica a zonelor rurale este afectata de multiple probleme generate de starea cailor de acces, lipsa sau insuficienta utilitatilor publice si a infrastructurii sociale.

În conditiile economice actuale, dezvoltarea zonelor rurale sub toate aspectele, poate si trebuie sa asigure o alternativa socio – economica a zonelor urbane.

Problemelor complexe ale spatiului rural implica luarea unor masuri menite sa atenueze sau sa elimine discrepantele existente si sa realizeze o conexiune socio – economica.

Pentru diversificarea structurilor economice si activitatilor este necesara înlaturarea efectelor generate de o infrastructura fizica si sociala inadecvata.

Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale constituie un prim pas ce trebuie facut, acestea determinând pe de o parte marirea atractivitatii mediului rural, iar pe de alta parte patrunderea capitalului privat în cadrul acestuia.

Totodata, o infrastructura fizica si sociala corespunzatoare creaza conditiile propice dezvoltarii initiativelor particulare, acestea influentând si contribuind la diversificarea activitatilor economice si sociale din mediul rural.

Obiective

- asigurarea unui transport eficient al oamenilor, bunurilor si materiilor prime
- asigurarea nesarului de apa si cresterea calitatii acesteia
- asigurarea conditiilor optime de educare si formare
- cresterea gradului de performanta a activitatilor umane

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare SAPARD vor acoperi urmatoarele:

- modernizarea drumurilor de legatura între comunitati si de acces a acestora la reseaua de drumuri nationale
- modernizarea si extinderea retelelor de alimentare cu apa potabila
- modernizarea si construirea de statii de tratare a apei potabile si de epurare a apelor uzate
- modernizarea scolilor, unitatilor medicale si a centrelor de ocrotire sociala

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- revigorarea economica si sociala a comunitatilor rurale

- creșterea gradului de atractivitate pentru investiții
- valorificarea zonelor rurale cu potențial de dezvoltare
- creșterea gradului de confort și reducerea riscului de îmbolnăvire a populației rurale
- asigurarea condițiilor optime desfășurării actului educațional, a serviciilor medicale și de ocrotire socială

Masura 3.2 Dezvoltarea IMM-urilor cu activitati bazate pe valorificarea resurselor locale

Descriere si argumentare

O cale de revigorare a mediului rural în contextul economic regional, o constituie dezvoltarea si promovarea sectorului de servicii specifice acestuia, si activitatilor bazate pe valorificarea resurselor locale.

Potentialul mediului rural, privit în mare parte numai prin prisma suprafetelor agricole existente si a activitatilor legate de munca acestora, se bazeaza pe existenta unor resurse specifice neexploatate suficient pâna în prezent si care pot constitui o alternativa si totodata o oportunitate de diversificare a economiei rurale.

Masura, urmareste orientarea si sustinerea sectorului privat spre activitati conexe agriculturii si cu specific neagricol în domeniul prelucrării produselor agro-alimentare , prelucrării manufacturiere si a agroturismului.

Dezvoltarea corespunzatoare a acestui sector contribuie la formarea si întarirea în regiune a unei clase de mijloc cu rol decisiv în stabilitatea sociala si în ridicarea calitatii vietii în mediul rural.

În actuala conjunctura economica, dezvoltarea acestui sector bazata pe renasterea si valorificarea mestesugurilor traditionale si folosirea fortei de munca calificata este definitorie pentru revigorarea socio – economica a spatiului rural.

Obiective

- cresterea numarului de IMM-uri cu activitati specifice mediului rural
- cresterea gradului de ocupare a fortei de munca în activitati neagricole
- diversificarea economiei rurale

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare SAPARD vor acoperi urmatoarele:

- sustinerea înfiintarii de noi IMM-uri în sectoare precum :
  - prelucrarea produselor agro-alimentare
  - prelucrării manufacturiere
  - serviciilor
  - agroturism
- modernizarea IMM-urilor existente cu activitati specifice mediului rural

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- revigorarea economica si sociala a comunitatilor rurale
- valorificarea superioara a potentialului mediului rural
- valorificarea zonelor rurale cu potential de dezvoltare

Masura 3.3 Cresterea competitivitatii, calitatii si diversificarea agriculturii

Descriere si argumentare

Pentru eliminarea disparitatilor existente în mediul rural, sunt necesare actiuni care pot favoriza dinamismul dezvoltarii rurale si care pot permite punerea în valoare a tuturor tipurilor de potential ale acestuia.

În vederea îmbunatatirii situatiei din mediul rural este necesara sustinerea activitatilor specifice si îmbunatatirea valorii economice a agriculturii.

Agricultura regiunii are un rol determinant în crearea si mentinerea în cadrul comunitatilor rurale a mediului necesar desfasurarii activitatilor specifice.

Ca urmare a cererii pietei pentru o cantitate mai mare de produse de calitate si diversificate este necesara dezvoltarea si modernizarea productiilor bazate pe tehnologii moderne si ecologice, capabile sa asigure cresterea competitivitatii agriculturii.

Unul din obiectivele masurii îl constituie cresterea calitatii si diversificarea produselor agroalimentare în detrimentul mării productii.

Masura, pe lângă efectele economice are si un pronuntat efect social ce consta în crearea de noi locuri de munca si absorbirea fortei de munca disponibile.

În ansamblu, dezvoltarea si modernizarea capacitatilor productive aparținând îndeosebi sectorului privat contribuie la dezvoltarea mediului rural.

Obiective

- cresterea productivitatii si calitatii produselor agricole
- cresterea gamei de produse agricole
- promovarea si marketingul produselor agricole

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare SAPARD vor acoperi urmatoarele:

- achizitia de utilaje si echipamente performante
- achizitia de tehnologii moderne si material genetic
- transfer de know-how

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- revigorarea economica si sociala a comunitatilor rurale
- valorificarea superioara a potentialului agricol
- valorificarea zonelor rurale cu potential de dezvoltare
- cresterea volumului de investitii

Masura 4.1 Adaptarea continua si structurarea sistemului educational si de pregatire profesionala în conformitate cu cerintele pietei muncii

Descriere si argumentare

Continua schimbare si restructurare economica a regiunii afecteaza, pe lânga populatia ocupata si o masa mare de tineri.

Pentru dezvoltarea resurselor umane care trebuie sa asigure viitorul economic al regiunii, sunt necesare o serie de masuri care sa permita accesul la educatie si instruire a tinerilor.

Cerintele pietei de munca implica pe de o parte îmbunatatirea si adaptarea nivelului de calificare si recalificare a fortei de munca tinere, iar pe de alta parte orientarea profesionala în scopul încurajarii si mobilizarii potentialului uman tânar.

Conditii dinamice ale economiei de piata, impun existenta unui mediu favorabil orientarii, pregatirii si perfectionarii de înalta calitate a fortei de munca tinere. Pentru crearea unui potential uman competitiv si eficient este necesara eficientizarea activitatii de educatie la nivel mediu si superior si orientarea acesteia spre necesitatile economiei de piata.

Obiective

- pregatirea tehnica si profesionala a tinerilor adaptata cerintelor actuale
- modernizarea retelei de învatamânt profesional si tehnic
- eficientizarea formarii profesionale

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- achizitia de echipamente didactice necesare formarii si instruirii tinerilor
- achizitia de soft-uri didactice necesare sustinerii procesului educational
- achizitia de echipamente electronice
- achizitia de echipamente specifice tehnologiei informatiei

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- forta de munca calificata si specializata capabila sa satisfaca cerintele impuse de economia de piata
- cresterea eficientei economice
- acces usor pe piata fortei de munca
- cresterea ocuparii pe termen lung si a mobilitatii fortei de munca

Masura 4.2 Dezvoltarea de politici active pentru angajare

Descriere si argumentare

Schimbarile economice produse si procesul de restructurare si privatizare a economiei regiunii, au condus la aparitia unor importante probleme legate de piata fortei de munca din regiune.

La nivelul acesteia si în special în centrele urbane se înregistreaza un numar mare de personal disponibilizat care, pentru a putea raspunde conditiilor impuse de economia de piata necesita pregatire, specializare si reconversie profesionala.

Factor cheie al asigurarii performantelor economice si cu influente majore în dezvoltarea unor afaceri durabile si sanatoase, forta de munca necesita în vederea îmbunatatirii nivelului de calificare o pregatire si instruire continua.

Reintegrarea fortei de munca disponibile în sectoarele economiei regionale (industrie, agricultura, servicii, turism si sector I.M.M.) necesita cresterea gradului de adaptabilitate a acesteia în functie de cerintele si realitatea pietei fortei de munca. Totodata noile tehnologii si practici industriale implica coordonarea si derularea unor programe de instruire profesionala de înalta calitate.

Calificarea si recalificarea fortei de munca este necesara, contribuind astfel la dezvoltarea si asigurarea unei baze de munca înalt calificata, capabila sa raspunda unei dinamici crescânde a economiei de piata.

Obiective

- îmbunatatirea calificarii profesionale
- cresterea oportunitatilor de angajare
- eliminarea somajului pe termen lung

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare Phare vor acoperi urmatoarele:

- programe de instruire care urmaresc îmbunatatirea calificarii profesionale a salariatilor
- programe de instruire vocationala
- programe de consiliere si orientare profesionala
- programe de instruire care sa contribuie la cresterea capacitatii de utilizare a tehnologiei informatiei
- programe capabile sa sustina reintegrarea fortei de munca

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- cresterea stabilitatii sociale
- cresterea eficientei economice
- diminuarea costurilor asigurarii sociale
- cresterea ocuparii pe termen lung si a mobilitatii fortei de munca

Masura 4.3 Promovarea programelor de dezvoltare sociala

Descriere si argumentare

Schimbarile economice produse si procesul de restructurare si privatizare a economiei regiunii, au condus la aparitia unor importante probleme legate de piata fortei de munca din regiune.

La nivelul acesteia si în special în centrele urbane se înregistreaza anumite grupuri sociale care datorita particularitatilor legate de varsta, sex, sanatate si calificare sunt supuse pericolului de excludere sociala.

Reintegrarea acestora în viata economica necesita programe speciale care sa contribuie la îmbunatatirea nivelului de calificare sau la reconversia lor profesionala. Asigurarea progresului social si economic al regiunii, impune cresterea gradului de adaptabilitate a fortei de munca aparținând acestor grupuri, în functie de cerintele si realitatea de pe piata fortei de munca.

Obiective

- îmbunatatirea calificarii profesionale
- reintegrarea în viata economica
- cresterea oportunitatilor de angajare

Domenii de actiune

Fondurile provenite din cadrul instrumentului de finantare SAPARD vor acoperi urmatoarele:

- programe capabile sa sustina reintegrarea fortei de munca
- programe de instruire care urmaresc îmbunatatirea calificarii profesionale
- programe de consiliere si orientare profesionala

Zona de acoperire - întreaga regiune

Impact

- diminuarea dezechilibrului de pe piata muncii
- diminuarea costurilor asigurarii sociale
- cresterea stabilitatii sociale

CAPITOLUL 4

CRITERII DE SELECTIE A PROIECTELOR

4.1 INTRODUCERE

Situatia impusa de limitarea resurselor disponibile pentru finantarea proiectelor, determina ca selectarea acestora sa se faca pe baza unor criterii de selectie clare si riguroase .

Criteriile de selectie si importanta lor relativa sunt în concordanta cu strategia de dezvoltare a Regiunii, sunt perfectibile si nu se aplica în mod absolut si mecanic.

Având în vedere ca în perioada urmatoare cea mai mare parte a finantarii pentru dezvoltarea regionala în România urmeaza sa fie pusa la dispozitie de Uniunea Europeana, proiectele selectate în vederea implementarii trebuie sa îndeplineasca anumite criterii în concordanta cu practicite U.E. si anume:

1. Sa contribuie prin eficienta economica la integrarea României în Uniunea Europeana;
2. Sa contribuie la îmbunatatirea managementului resurselor naturale si/sau la îmbunatatirea calitatii mediului în Regiune;
3. Sa contribuie la cresterea calitatii resurselor umane în Regiune;
4. Sa acorde o atentie deosebita grupurilor vulnerabile cum sunt femeile si tinerii;
5. Sa contribuie la introducerea si raspândirea tehnologiilor informationale noi în Regiune.

Statutul României de tara în curs de preaderare impune ca proiectele ce identifica prioritatile din cadrul Planului de dezvoltare regionala, sa demonstreze legatura cu cele patru principii care stau la baza Politicii Structurale a Uniunii Europene si anume:

- ◆ concentrarea
- ◆ programarea
- ◆ parteneriatul
- ◆ aditionalitatea

PRINCIPIUL CONCENTRARII

Acest principiu cuprinde doua aspecte:

- concentrarea sprijinului financiar pe zone cu probleme deosebite – concentrarea geografica;

- concentrarea resurselor financiare pe activitati din cadrul domeniilor cu potential de dezvoltare, care prin realizare conduc la obtinerea unui impact maxim la nivelul întregii Regiuni.

Având în vedere disparitatile socio-economice zonale existente în cadrul regiunii, este necesar ca proiectele rezultate sa vizeze si sa contribuie în urma implementarii, la eliminarea acestora.

Totodata, proiectele trebuie sa îndeplineasca cele trei principii generale ale concentrării financiare: selectivitatea, tintirea (targeting) si vizibilitatea.

Selectivitatea consta în concentrarea resurselor financiare pe un numar limitat de prioritati.

Tintirea (targeting) presupune concentrarea activitatilor pentru satisfacerea acestor prioritati.

Vizibilitatea consta într-o viziune clara asupra avantajelor si beneficiilor care se doresc a fi realizate.

PRINCIPIUL PROGRAMARII

Proiectele trebuie sa fie în concordanta cu obiectivele strategice de dezvoltare a Regiunii.

Abordarea problemelor în cadrul proiectelor ce vor fi implementate trebuie sa fie: strategica, integrata si coerenta, aceasta înseamnând ca proiectele trebuie sa aiba obiective bine definite adresate problemelor socio – economice identificate.

Continutul proiectelor trebuie sa demonstreze complementaritatea cu alte activitati în vederea cresterii eficientei si sa poata contribui la deschiderea spre alte activitati si initiative.

PRINCIPIUL PARTENERIATULUI

Proiectele propuse pentru finantare trebuie sa implice parteneriatul diferitelor grupuri care pot contribui la implementarea si succesul lor.

PRINCIPIUL ADITIONALITATII

Acesta presupune selectarea proiectelor astfel încât costurile aditionale implicate sa fie minime, precum si aprecierea, respectiv cuantificarea initiala a obiectivelor.

4.2 CRITERII DE SELECTIE A PROIECTELOR

4.2.1 Criterii de esenta

Criteriile de esenta aplicate tuturor proiectelor orientate spre rezolvarea problemelor identificate trebuie sa evidentieze:

- ♦ beneficiile economice aduse de proiecte;

- ◆ impactul regional sau zonal al proiectelor;
- ◆ modul în care proiectele pot diminua sau rezolva anumite disparități din cadrul Regiunii.

4.2.2 Criterii în concordanță cu practicile U.E.

Plecând din nou de la statutul României de țară în curs de preaderare, proiectele selectate în vederea implementării trebuie să se înscrie în următoarele criterii:

- ◆ sustenabilitatea – proiectele vor trebui să demonstreze pe de o parte impactul lor pozitiv iar pe de altă parte faptul că după terminarea finanțării, el se poate susține financiar în continuare;
- ◆ transferabilitatea – proiectele trebuie să demonstreze faptul că pot fi transferabile către alte zone geografice sau sectoriale, în condiții locale similare cu cele din zona de aplicare;
- ◆ cofinanțarea – proiectele trebuie să arate gradul de cofinanțare în scopul demonstrării interesului aplicantului.

4.2.3 Criterii specifice

Pentru proiectele ce se înscriu în strategia de dezvoltare, în funcție de domeniul de aplicare se vor stabili criterii cantitative, calitative și tehnice și proceduri de selecție care vor fi mediatizate în vederea asigurării transparenței.

4.2.4 Proceduri de selecție

Procedurile de selecție a proiectelor care urmează să fie promovate constau în:

- ◆ o preselecție bazată pe folosirea criteriilor prezentate anterior;
- ◆ selecția propriu-zisă – regulile și condițiile urmând să se stabilească.

CAPITOLUL 5

IMPLEMENTAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE

5.1 PRINCIPII GENERALE

Managementul planului se va face în baza unor reguli bine definite care sunt în concordanță cu practicile U.E.

Principiile importante aplicate managementului planului vor fi:

- ◆ Transparența în managementul general și în relații cu partenerii, societatea civilă și media
- ◆ Responsabilitate
- ◆ Independența în procesul de luare a deciziilor
- ◆ Stimularea procesului de realizare a consensului în Regiune
- ◆ Coordonarea, colaborarea și sinergia cu alte programe și proiecte în Regiune
- ◆ Colaborarea inter – regională și internațională
- ◆ Raportul cost / rezultat. Eficiență
- ◆ Obiectivitate
- ◆ Monitorizarea permanentă și autoevaluarea activităților planificate.

5.2 AUTORITATEA RESPONSABILĂ

Managementul Planului de Dezvoltare Regională va fi asigurat de Agenția pentru Dezvoltare Regională 3 Sud – Muntenia care este un organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică și care acționează în domeniul specific dezvoltării regionale, obiectivele în acest scop fiind:

- diminuarea dezechilibrelor existente
- stimularea dezvoltării echilibrate
- recuperarea întârzierilor în zonele defavorizate
- stimularea cooperării inter- regionale, interne și internaționale, a celei transfrontaliere, inclusiv în cadrul euroregiunilor.

Principalele atribuții care-i revin Agenției pentru Dezvoltare Regională 3 Sud – Muntenia în vederea asigurării unei dezvoltări integrate și echilibrate a Regiunii sunt:

- ◆ Elaborarea strategiei și planurilor de dezvoltare regională
- ◆ Elaborarea planurilor de gestionare a fondurilor
- ◆ Punerea în aplicare a planurilor de dezvoltare regională și de gestionare a fondurilor alocate de guvern
- ◆ Identificarea zonelor defavorizate
- ◆ Asigurarea asistenței tehnice pentru investitori

- ◆ Atragerea surselor de finantare la Fondul de Dezvoltare Regionala
- ◆ Gestionarea Fondului de Dezvoltare Regionala

Activitatea Agentiei este coordonata de catre Consiliul pentru Dezvoltare Regionala care este factorul politic decizional.

5.3 PARTENERIAT INTERN SI INTERNATIONAL

Cheie succesului pentru implementarea de catre Agentia pentru Dezvoltare Regionala 3 Sud – Muntenia a Planului de Dezvoltare Regionala si a politicii de dezvoltare regionala o constituie stabilirea si dezvoltarea unor parteneriate inovatoare la nivel local, regional, national si international.

Se pune accentul în asigurarea succesului pe atragerea în realizarea acestui proces nobil al dezvoltarii regionale a diferitilor actori de la nivel judetean, orasenesc si comunal.

Totodata, în drumul pornit este nevoie si de strânse legaturi cu organisme private, ONG-uri comunitatea academica, institutii financiare, institutii de cercetare si training, camere de comert, mass – media, etc.

Promovarea cooperarii internationale constituie un element de esenta în politica de implementare a Planului si a politicii de dezvoltare regionala.

Eficientizarea procesului de restructurare, diversificare si modernizare a economiei Regiunii, implica stabilirea de parteneriate si colaborari cu prezentele si viitoarele institutii ale U.E. si cu diferite organizatii internationale.

Toate acestea contribuie la crearea si promovarea imaginii Regiunii si implicit a României în lume.

5.4 MONITORIZAREA SI EVALUAREA PLANULUI

În cadrul acestui proces care se desfasoara în baza unor reguli si responsabilitati bine definite, Agentia are un rol principal.

Procesul de monitorizare si evaluare a planului cuprinde doua aspecte importante:

- ◆ monitorizarea performantei
- ◆ evaluarea impactului

5.4.1 Monitorizarea performantei

Principalele criterii de evaluare pentru monitorizarea performantei sunt:

- ◆ Efectele pe care le produc proiectele implementate în ceea ce priveste competitivitatea între firme la nivelul Regiunii
- ◆ Gradul în care competitivitatea rezultata influenteaza dezvoltarea în ansamblu a economiei Regiunii
- ◆ Efectele rezultate în cadrul neimplementarii planului

Monitorizarea performantei planului va consta în:

- ◆ Masurile luate pentru implementare
- ◆ Numarul organizatiilor beneficiare si proiectele realizate

- ◆ Procentul societăților și organizațiilor beneficiare ale acestui plan
- ◆ Îmbunătățirea performanțelor societăților și organizațiilor
- ◆ Modul în care obiectivele planului au fost atinse

5.4.2 Evaluarea impactului

Indicatorii folosiți pentru evaluarea beneficiilor economice ale planului sunt:

- ◆ Impactul pe care planul îl are asupra performanței societăților din Regiune
- ◆ Contribuția planului la dezvoltarea economică a Regiunii
- ◆ Costurile necesare obținerii unui impact pozitiv

5.4.3 Raportul cost / rezultat

Un ultim aspect al monitorizării planului constă în analizarea raportului cost / rezultat care se poate realiza prin compararea costurilor medii și marginale ale rezultatelor planului și prin identificarea rezultatelor care s-ar fi obținut cu finanțări reduse.